

NOTAT

12-10-2017

J.nr. 2017 - 5057

Samlenotat for EPSCO-rådsmødet den 23. oktober 2017

1. Det Europæiske Semester 2018	side 2
2. Den europæiske søjle af sociale rettigheder	side 4
3. Udstationeringsdirektivet	side 13
4. Forordning 883	side 27

1. Det Europæiske Semester 2018

a) Nøgleudfordringer for beskæftigelsen

b) Væsentligste socialpolitiske udfordringer

Nyt notat.

1. Baggrund

Beskæftigelseskomitéen udarbejder årligt en beskæftigelsesovervågning, der giver et overblik over beskæftigelsesmæssige udfordringer såvel som gode arbejdsmarkedspræstationer i EU og i de enkelte lande.

Den viser udviklingen ift. at nå EU's 2020-beskæftigelsesmål om en beskæftigelsesfrekvens på 75 pct. og de tilhørende nationale mål. Det danske 2020-mål er en beskæftigelsesfrekvens på 80 pct.

Komitéen for social beskyttelse (SPC) udarbejder ligeledes en årlig kort rapport og hovedbudskaber herom som en del af forberedelsen af den næstkommende Årlige Vækstdegørelse (AGS). Formålet med rapporten er at give et billede af den sociale situation i EU som helhed og i de enkelte lande, herunder de vigtigste trends og nøgleudfordringer på det sociale område. Endvidere redegør rapporten for udviklingen i relation til EU's 2020-fattigdomsmål, der er 20 mio. færre personer i risiko for fattigdom eller social eksklusion og de tilhørende nationale mål. Det danske mål er 22.000 færre personer i husstande med lav beskæftigelsesfrekvens.

2. Formål og indhold

a) Beskæftigelseskomitéen fremsender hvert år sin rapport med de vigtigste resultater:

- Beskæftigelsesfrekvensen i EU var 71 pct. i 2016 og dermed højere end før krisen (70,3 pct. i 2008). Samtidig er der fortsat markante forskelle mellem medlemslandene.
- Væksten i beskæftigelsesfrekvensen har været positiv i flere år i træk, og prognosen for de næste to år viser en yderligere fremgang.
- Alligevel vil det fortsat kræve en betydelig indsats i en række medlemslande, hvis EU 2020-beskæftigelsesmålet skal nås, idet det vil kræve en yderligere stigning på omkring 4 procentpoint.
- Rapporten identificerer særligt kvinder (både grupperne 30-54 år og 55-64 år) og lavt uddannede som de grupper med størst potentielle bidrag til beskæftigelsesfrekvensen. For Danmarks vedkommende ligger det største potentielle iflg. rapporten blandt mænd i gruppen 30-54 år efterfulgt af kvinder i gruppen 30-64 år.

b) Rapporten fra Komitéen for social beskyttelse inddrager resultater fra et databaseret analytisk værktøj, den såkaldte "Social Protection Performance Monitor". Fra rapporten og hovedbudskaberne herom kan følgende fremhæves:

- En del positive trends observeres, herunder stigende disponibel indkomst i husholdninger; reduktion i antallet af personer der lever i risiko for fattigdom og social udstødelse, samt et faldende antal personer der lever i husstande med lav beskæftigelsesfrekvens.

- Omvendt observeres der også i enkelte medlemslande en generel stigende fattigdom og social udstødelse og en generel stigende risiko for fattigdom for gruppen af personer i husholdninger med lav beskæftigelsesfrekvens.
- På trods af tegn på forbedringer, er den sociale situation fortsat mindre god end før den økonomiske krise. Særligt er en større andel af unge uden job eller uddannelse, og boligsituationen anses generelt for en af de største sociale udfordringer. For ældre ses derimod en forbedring af den relative indkomst.
- EU er stadig langt fra Europa 2020-målsætningerne om at løfte 20 mio. personer ud af risiko for fattigdom eller social eksklusion. Seneste data viser, at der er 1,7 millioner flere end i referenceåret 2008.

3. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

5. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

6. Konsekvenser

Sagen har ikke lovgivningsmæssige, statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser, administrative konsekvenser for erhvervslivet eller konsekvenser for beskyttelsesniveauet.

7. Høring

Ikke relevant.

8. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Medlemslandene forventes at tage konstruktivt imod rapporterne.

9. Regeringens generelle holdning

Regeringen finder det relevant at følge udviklingen i EU ift. arbejdsmarkeds- og beskæftigelsesforhold. Det er endvidere nyttigt, at både udfordringer og gode resultater fremhæves, så landene kan lære af hinanden og holde fokus på de nødvendige reformer.

10. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

2. Den europæiske søjle af sociale rettigheder

Revideret notat. Ændringer i forhold til grund- og nærhedsnotat oversendt til Folketinget den 22. august 2017 er markeret med streg i venstre margin.

1. Resumé

Kommissionen fremlagde den 26. april sit udspil til en "social pakke", bestående af en række delelementer, herunder forslag til en europæisk søjle af sociale rettigheder. Den danske version af forslaget er dateret den 2. maj 2017.

Søjlen er inddelt i tre kapitler: I) Lige muligheder og adgang til arbejdsmarkedet, II) rimelige arbejdsvilkår og III) social beskyttelse og inklusion. Søjlen består af 20 overordnede, ikke-retligt bindende principper. De skal fungere som rettesnor for effektive beskæftigelsesmæssige og sociale resultater.

Det er udtrykkeligt fremhævet i forslag om søjlen, at den ikke forrykker den eksisterende kompetencefordeling eller tilføjer ny EU-kompetence på områder under national kompetence.

Eftersom søjlen alene består af overordnede, ikke-retligt bindende principper, vurderes det, at spørgsmålene om nærhedsprincippet, gældende dansk ret og konsekvenser ikke er relevante.

Regeringen støtter et socialt ansvarligt Europa, der stiler mod inklusiv vækst, men er imod en søjle, der skaber forventninger om løsninger fra Bruxelles på områder, hvor ansvaret for at handle først og fremmest ligger hos medlemslandene.

EU kan således være med til at sætte de overordnede rammer for, men skal ikke detailregulere beskæftigelses- og socialområdet. I udformningen af søjlen skal nærhedsprincippet respekteres, og der skal ikke overføres yderligere kompetence til EU på områder, som berøres af søjlen.

Ligeledes skal hensynet til medlemslandenes forskellige nationale arbejdsmarkeds- og velfærdsmodeller og arbejdsmarkedets parter fuldt ud respekteres i de videre forhandlinger.

Regeringen indgår aktivt i forhandlingerne for at påvirke dem med danske synspunkter.

Formandskabet har oplyst, at punktet vil være på dagsordenen for EPSCO med henblik på godkendelse.

2. Baggrund

Kommissionsformand Jean-Claude Juncker nævnte i sin tale til Europa-Parlamentet om Unionens tilstand den 9. september 2015, idéen om at etablere en europæisk søjle af sociale rettigheder som et kompas for fornyet konvergens i euroområdet.

Kommissionen har siden argumenteret for behovet for en social søjle og for et mere socialt EU, dels for at rette op på de beskæftigelsesmæssige og sociale konse-

kvenser af den økonomiske krise, dels for at skabe en bedre balance mellem økonomiske og sociale hensyn.

Den 8. marts 2016 sendte Kommissionen sin skitse til en mulig social søjle i offentlig høring hos andre EU-institutioner, nationale myndigheder, nationale parlamenter, civilsamfund, eksperter og borgere. Denne høring løb frem til den 31. december 2016.

Kommissionen fremlagde den 26. april sit udspil bestående af 3 dele:

- 1) en meddelelse (KOM(2017) 250),
- 2) en kommissionshenstilling (KOM(2017) 2600), og
- 3) et forslag til en såkaldt ”interinstitutionel proklamation” (KOM(2017) 251).

De danske sprogversioner er dateret den 2. maj 2017.

Kommissionen vil snarest indlede drøftelser med Ministerrådet og Europa-Parlamentet med henblik på at sikre bred politisk tilslutning til søjlen.

Det vil ske i form af den interinstitutionelle proklamation, som skal vedtages i fællesskab mellem Kommissionen, Ministerrådet og Europa-Parlamentet. Denne form begrundes fra Kommissionens side med ønsket om at opnå bredest mulig politisk ejerskab over principperne i søjlen.

3. Formål og indhold

Den sociale søjle skal ifølge Kommissionen:

- tjene som rettesnor for effektive beskæftigelsesmæssige og sociale resultater,
- bidrage til at opfylde borgernes basale behov og sikre bedre vedtagelse og gennemførelse af sociale rettigheder, samt
- fungere som ledetråd for fornyet konvergens i EU.

Søjlen er primært tilegnet euro-landene, men også ikke-euro-lande vil kunne tilslutte sig.

Søjlen er inddelt i tre kapitler.

- I) Lige muligheder og adgang til arbejdsmarkedet.
- II) Rimelige arbejdsvilkår.
- III) Social beskyttelse og inklusion.

Under de tre kapitler indgår i alt 20 principper, som anses som nødvendige for velfungerende og retfærdige arbejdsmarkeder og velfærdssystemer.

Principperne bygger på eksisterende EU-lovgivning, men også på inspiration fra praksis på nationalt plan i medlemslandene og fra internationale retskilder.

De 20 principper i søjlen

De 20 principper svarer til dem, som blev sendt i høring med Kommissionens tidligere skitse til søjlen, og vedrører områderne:

- uddannelse og livslang læring,

- ligestilling,
- lige muligheder,
- aktiv beskæftigelsespolitik,
- sikker og fleksibel beskæftigelse,
- lønninger,
- ansættelsesvilkår,
- social dialog og inddragelse af arbejdstagere,
- balance mellem arbejdsliv og privatliv,
- arbejdsmiljø,
- børnepasning,
- social sikring,
- arbejdsløshedsydelse,
- minimumsindkomst,
- pensioner,
- sundhedsydelse,
- inklusion af handicappede,
- langtidspleje,
- boliger og støtte til hjemløse, samt
- adgang til basale tjenester.

Principperne omtales som fælleseuropæiske, politiske sigt punkter for medlemslande, regioner, arbejdsmarkedets parter og EU's institutioner under overvejende national kompetence.

Det er ikke muligt at støtte direkte ret på principperne, som skal omsættes til målrettede tiltag eller konkrete forslag. Det er endvidere udtrykkeligt fremhævet, at dette initiativ ikke forrykker den eksisterende kompetencefordeling eller tilfører ny EU-kompetence på områder under national kompetence.

Principperne vedrører både områder med EU-kompetence og områder, som medlemslandene alene har ansvaret for. De skal blandt andet bruges til at vurdere resultaterne på de enkelte politikområder gennem udvikling af brugbare benchmarks, data om indsats etc. samt til eventuelt at tage elementer af EU-retten op til fornyet overvejelse.

Sammenligninger mellem EU-landene

Øget dataindsamling, overvågning og benchmarking inden for og mellem EU-landene vil være et af indsatsområderne i det videre arbejde med søjlen.

Denne sammenligning skal bl.a. ske ved hjælp af et ”socialt scoreboard”, der er præsenteret som en del af den sociale pakke. Formålet med scoreboardet er at bidrage til at overvåge udviklingen på det sociale område.

Det bemærkes, at ”det sociale område” her skal forstås bredt. Det vil sige, at det blandt andet inkluderer spørgsmål om sociale forhold, beskæftigelse, uddannelse og ligestilling. Scoreboardet knytter an til de 20 principper i søjlen.

Øvrige initiativer i den sociale pakke

Den sociale pakke består ud over søjlen også af en række selvstændige, konkrete initiativer. Der er blandt andet tale om initiativer, som retter sig mod balance mel-

lem arbejds- og privatliv, herunder forslag til revision af det eksisterende forældre-orlovsdirektiv.

Forslagene behandles særskilt og separat efter sædvanlig procedure for inddragelse af Folketinget.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil skulle tilslutte sig den interinstitutionelle proklamation.

Europa-Parlamentets udtalelse om den sociale søjle foreligger ikke.

5. Nærhedsprincippet

Det understreges både i kommissionshenstillingen og i forslaget til den interinstitutionelle proklamation, at søjlen skal respektere nærhedsprincippet, og at søjlen ikke udvider EU's kompetencer, men skal føres ud i livet inden for de nuværende traktatmæssige rammer. Det understreges ligeledes, at søjlen ikke påvirker EU-landenes ret til at udforme deres egne velfærdsmodeller.

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant, eftersom søjlen alene består i overordnede, ikke-retligt bindende principper. Spørgsmålet om nærhedsprincippet vil i forbindelse med de forslag, der vil blive præsenteret med henvisning til søjlen, skulle ske efter en grundig, konkret vurdering fra sag til sag.

6. Gældende dansk ret

Spørgsmålet om gældende dansk ret skønnes ikke relevant, eftersom søjlen alene består i overordnede, ikke-retligt bindende principper.

7. Konsekvenser

Spørgsmålet om konsekvenser skønnes ikke relevant, da etablering af en social søjle bestående i overordnede, ikke-retligt bindende principper ikke i sig selv vil medføre konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Kommissionens udspil til social søjle har været i høring i EU-specialudvalget for Arbejdsmarkedet og Sociale Forhold. Der er modtaget høringssvar fra Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Regioner, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Kommunernes Landsforening samt LO, FTF og AC.

Dansk Arbejdsgiverforening (DA) anerkender, at der er dele af Europa, hvor manglende reformer spænder ben for vækst og jobskabelse. Men DA ser ikke søjlen som svaret på denne udfordring og anbefaler regeringen ikke at tilslutte sig forslaget.

DA kan ikke tilslutte sig Europa-Kommissionens hensigt om at løse udfordringer gennem en social søjle. DA finder, at søjlen negligerer nærhedsprincippet og sætter ensidig fokus på tildeling af yderligere rettigheder frem for en balanceret tilgang med både sociale og økonomiske tiltag.

DA kan ikke anbefale den danske regering at tilslutte sig forslaget. DA er bekymrede i relation til respekten for arbejdsmarkedets parterers autonomi. DA finder, at en

vedtaget søjle kan skabe rum for ny regulering promoveret af Europa-Kommissionen gennem den normale lovgivningsprocedure.

DA opfordrer til, at en eventuel søjle skal respektere den eksisterende kompetencefordeling mellem EU og medlemsstaterne som fastsat i Lissabon-traktaten. DA mener, at søjlen indeholder principper, der er uforenelige med den danske model – princippet om løn fremhæves som eksempel.

DA finder, at forslaget om søjlen ikke respekterer, at de europæiske arbejdsmarkeder har forskellige indretninger og at forslaget ikke respekterer disse forskelle og udfordrer balancen i flexicurity-modellen, idet det fokuserer for ensidigt på ret-tighedssiden. Desuden savner DA en klar kobling mellem forslaget og økonomisk politik, vækst samt konkurrenceevne.

Ifald Danmark bliver omfattet af søjlen gennem den tilhørende proklamation, er det for DA afgørende, at Europa-Kommissionens muligheder for at henvise til søjlen som grundlag for fremtidig regulering, der ikke respekterer den danske aftalemodel, indskrænkes mest muligt. Der skal stå fuld respekt om den danske aftalemodel og parternes autonomi, og søjlens principper skal bygge på den gældende EU-ret. Søjlen må ikke udvikle sig til en løftestang for nye reguleringskompetencer

Danske Regioner henviser til det svar, der er sendt til EU-Kommissionen i november 2016 vedr. høringsen om en skitse til en søjle. Der er således ikke givet bemærkninger til det fremlagte forslag.

Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA) fremhæver, at Kommissionens forslag berører en række områder, der er under national kompetence, eller hvor arbejdsmarkedets parter har indgået overenskomster. FA er optaget af, om den sociale søjle fravriter medlemsstaterne og arbejdsmarkedets parter muligheden for at fastsætte regler eller indgå kollektive aftaler. FA opfordrer til, at der fra dansk side gøres opmærksom på forholdet til nærhedsprincippet.

FA rejser en række spørgsmål til visse af de foreslåede 20 principper; princippet om uddannelse og livslang læring, princippet om aktiv beskæftigelsesstøtte, princippet om sikker og fleksibel beskæftigelse, princippet om lønninger, princippet om oplysninger om ansættelsesvilkår og beskyttelse i tilfælde af opsigelser, princippet om social dialog og inddragelse af arbejdstagerne samt princippet om social beskyttelse.

Opsamlende kan FA's bemærkninger til omtalte principper siges at være udtryk for bekymring i relation til rækkevidde af og spørgsmål til fortolkningen af de foreslåede principper.

I relation til princippet om adgang til basale tjenester opfordrer FA til, at de relevante brancheorganisationer høres om denne del af forslaget, særligt i forhold til ret til basale finansielle tjenester.

FA har noteret sig, at forslaget om meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale udvalg og Regionsudvalget om En europæisk søjle for sociale rettigheder ikke er retligt bindende, men finder at en række formuleringer i forslaget kan tolkes, som at Kommissionen

netop lægger op til at udvide rettighederne, fx når der tales om at søjlen skal "genemføres".

Kommunernes Landsforening (KL) konstaterer med tilfredshed, at Kommissionens søjle for sociale rettigheder, herunder de 20 principper i Kommissionens henstilling, ikke udgør en juridisk bindende retsakt for medlemslandene.

KL finder, at dele af de 20 principper i Kommissionens henstilling ikke respekterer den nuværende kompetencefordeling mellem nationalt og EU-niveau.

KL opfordrer regeringen til at arbejde for, at de 20 principper ikke bliver juridisk bindende eller udvikles til et nyt charter, således at der ikke på de nævnte områder overføres mere kompetence fra medlemsstaterne til EU.

I relation nærhedsprincippet er det KL's opfattelse, at EU-Kommissionen på den ene side lægger op til en proces, hvor "søjlen skal tjene som en ledetråd for en proces, der skal føre til en fornyet socialøkonomisk konvergens, samt befordre reformer på nationalt plan" - altså fokus på benchmarking og læring af bedste praksis. KL finder dette positivt.

Omvendt finder KL, at der også er fokus på mere hårde styringsredskaber som fx lovgivning.

I relation til de foreslåede 20 principper bemærker KL, at de ikke er juridisk bindende, og kun skal udgøre en ledetråd for medlemsstaterne. Ordene "ret til" fremgår dog af flere af principperne, og flere af principperne synes kun at tage udgangspunkt i arbejdstagerens situation.

KL mener, at principperne bør tilgodese begge parter, udgøre fælles EU-mål, være retningsgivende og være bygget på "best practice"/benchmarks, som landene politisk forpligter sig til at arbejde hen imod under hensyntagen til nationale forhold, indretningen af arbejdsmarkedet og den sociale situation.

I relation til finansiering bemærker KL, at Kommissionen i ringe grad har forholdt sig til økonomien bag initiativerne i søjlen. Ifølge KL kan de 20 principper alle komme til at medføre en økonomisk byrde for alle medlemsstaterne og på alle forvaltningsniveauer.

Den danske regering bør derfor arbejde på at sikre, at Danmark får tildelt midler gennem fx EU's Socialfond og andre relevante EU-fonde til at finansiere nationale tiltag i forhold til de 20 principper. I det omfang implementeringen af den sociale søjles principper vil være forbundet med merudgifter for kommunerne, ønsker KL en drøftelse om kompensation i forbindelse med øgede forpligtelser for kommunerne.

LO, FTF og AC byder Kommissionens forslag velkommen. Det er som udgangspunkt positivt, at man vil udvikle en Europæisk Søjle af Sociale Rettigheder, som tager højde for de nye udfordringer og vilkår på de europæiske arbejdsmarkeder, og som vil bygge oven på de eksisterende instrumenter, principper og værdier, herunder chartret for grundlæggende rettigheder.

LO, FTF og AC har stor sympati for, at Kommissionen med sit udkast til en Søjle af Sociale Rettigheder søger løsninger på en række af de udfordringer, som globalisering, digitalisering, løndumping og arbejdsløshed stiller de europæiske borgere overfor. Vi værdsætter derfor Kommissionens fokus på styrket social dialog, der er en afgørende forudsætning for velfungerende arbejdsmarkeder.

Samtidig kvitteres for, at Kommissionen med initiativet anerkender, at økonomisk udvikling skal resultere i social fremgang og sammenhængskraft og ikke mindst, at social- og arbejdsmarkedspolitikken, udover at sikre ordentlige forhold og et socialt sikkerhedsnet, også er en produktiv faktor, som blandt andet maksimerer jobskabelse og menneskelig kapital.

LO, FTF og AC kan med henvisning til Traktatens artikel 151 som udgangspunkt støtte en Europæisk Søjle af Sociale Rettigheder bestående af en række overordnede principper, der fx via benchmarks kan understøtte en opadgående social konvergens, der medvirker til forbedringer for de europæiske arbejdstagere.

For så vidt angår ligestilling mellem kønnene finder LO, FTF og AC anledning til at understrege, at ligestilling på arbejdsmarkedet og i familien, udover at være et mål i sig selv, også vil skabe vækst og bedre ressourceudnyttelse hos begge forældre.

Arbejdet for at fremme forbedrede orlovsrettigheder til fædre og fædres brug af selvsamme samt at styrke balancen mellem arbejds- og familieliv ved at arbejde for velfærdsydelser, samt fleksibilitet og aftaler, der imødekommer familiens behov, er derfor vigtig for LO, FTF og AC.

Det er i forbindelse med ovenstående vigtigt, at eventuelle tiltag med udgangspunkt i Søjlen ikke må tilsidesætte overenskomstvilkår, hvorfor disse skal kunne aftaleimplementeres.

LO, FTF og AC er enige med Kommissionen i, at Søjlen skal respektere national praksis og parternes autonomi, herunder den danske model, ikke mindst i forhold til spørgsmål om fx lønforhold. Af samme grund kan man ikke støtte formuleringerne i punkt 7.b. vedr. oplysninger om ansættelsesvilkår og beskyttelse i tilfælde af opsigelser, som er nationale anliggender.

LO, FTF og AC deler samtidig Kommissionens bekymring om, at anvendelse af såkaldte atypiske ansættelsesformer kan benyttes til at omgå sociale beskyttelsesordninger. Omgåelse skal naturligvis bekæmpes. LO, FTF og AC kan imidlertid ikke støtte et egentligt forbud mod atypiske ansættelser.

Det er positivt, at Kommissionen fremhæver et godt arbejdsmiljø som en vigtig del af det gode arbejdsliv. Et styrket arbejdsmiljø er en vigtig forudsætning for bedre muligheder for flere gode år på arbejdsmarkedet.

I den forbindelse ser LO, FTF og AC frem til konkrete og ambitiøse forslag fra Kommissionens side, der kan understøtte et stadigt stigende beskyttelsesniveau i EU. Herunder ikke mindst i forbindelse med den igangværende revidering af direk-

tivet vedr. kræftfremkaldende stoffer samt initiativer, som forebygger dårligt fysisk og psykisk arbejdsmiljø.

LO, FTF og AC finder det som udgangspunkt positivt, at Kommissionen lægger op til at understøtte en bred social sikkerhed og beskæftigelsesindsats m.m. Det bemærkes dog, at flere af de berørte områder, herunder beskæftigelsespolitik og arbejdsløshedsydelse, er et nationalt kompetenceområde.

LO, FTF og AC noteret sig, at bestemmelsen i punkt 14 omhandler mindsteindkomst og ikke mindsteløn. Det er afgørende, at et eventuelt princip om mindsteindkomst ikke må anvendes til at omveje at indføre mindstelønninger på arbejdsmarkedet og dermed tilsidesætte den danske model og parternes autonomi.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

En række lande har efterlyst øget indsats fra EU på det sociale område, herunder flere økonomiske midler og flere fælles minimumsregler på området. Omvendt har Danmark sammen med en række ligesindede lande argumenteret for, at sociale fremskridt først og fremmest sikres via velfungerende arbejdsmarkeder samt ansvarlig og stabilitetsorienteret økonomisk politik, herunder sunde og holdbare offentlige finanser og løbende reformer på nationalt niveau.

Der er generel opbakning til det foreliggende kompromisforslag i Rådet, og ingen medlemsstater har modsat sig den videre proces.

10. Regeringens generelle holdning

Der må ikke skabes forventninger om løsninger fra Bruxelles på områder, hvor ansvaret for at handle først og fremmest ligger hos medlemslandene.

Det er således afgørende for regeringen, at det i de videre forhandlinger fastholdes, at søjlen ikke flytter på den eksisterende kompetencefordeling mellem EU-Kommissionen og landene, ligesom nærhedsprincippet skal overholdes.

Ligeledes skal hensynet til medlemslandenes forskellige nationale arbejdsmarkeds- og velfærdsmodeller og arbejdsmarkedets parter fuldt ud respekteres i de videre forhandlinger.

Regeringen er af den opfattelse, at sund og stabilitetsorienteret økonomisk politik, som sikrer høj beskæftigelse, er det bedste grundlag for at varetage sociale hensyn. Regeringen vil derfor arbejde for, at søjlen kobles med behovet for løbende nationale reformer og ansvarlig økonomisk politik.

Regeringen ønsker et socialt ansvarligt Europa, der stiler mod inklusiv vækst. EU kan være med til at sætte de overordnede rammer for, men må ikke styre detaljerne på beskæftigelses- og socialområdet.

Regeringen arbejder for, at den sociale søjle skal være åben på ligeværdige vilkår, men ikke obligatorisk, for ikke-eurolande.

Regeringen indgår aktivt i forhandlingerne for at påvirke dem med danske synspunkter.

Regeringen har arbejdet for, at følgende danske hovedprioriteter fremgår af aftale-teksten:

- Der er alene tale om politiske principper – søjlen har ikke selvstændig juridisk betydning.
- Søjlen indebærer ingen overførsel af kompetence fra landene til EU.
- Arbejdsmarkedets parters kompetence og autonomi skal respekteres.

De danske prioriteter er blevet imødekommet i vidt omfang i den seneste version af præamblen. Det gælder alle tre prioriteter.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

3. Udstationeringsdirektivet

Revideret notat. Ændringer i relation til notatet inden rådsmødet i juni 2017 er markeret med streg i venstre margin.

1. Resumé

EU-Kommissionen har den 8. marts 2016 fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets ændring af direktiv 96/71/EF af 16. december 1996 om udstationering af arbejdstagere som led i udveksling af tjenesteydelser. KOM(2016) 128 endelig.

Som opfølgning på "det gule kort" fra en række medlemslande har EU-Kommissionen den 20. juli 2016 meddelt, at den har besluttet at fastholde sit forslag til en revision af udstationeringsdirektivet, idet begrundelserne fra de nationale parlamenter ikke har givet Kommissionen grundlag for at ændre dens opfattelse af, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Forslaget har herved været drøftet på en række møder i arbejdsgruppen, hvor senest det maltesiske formandskab har udarbejdet en række ændringsforslag.

Formålet med forslaget er at sikre lige konkurrencevilkår mellem udstationerede og lokale virksomheder i værtslandet blandt andet ved at indføre et princip om, at samme arbejde på samme sted bør aflønnes på samme måde.

Den væsentligste ændring i forhold til de gældende regler er forslaget om at fjerne henvisningen til "mindsteløn" og i stedet indsætte en bestemmelse om, at den udstationerede skal sikres "aflønning", som omfatter alle lønelementer, som er gjort obligatoriske i henhold til lov, administrative bestemmelser eller alment gældende overenskomster. Hvis der ikke findes en ordning til konstatering af, at kollektive aftaler finder generel anvendelse, kan overenskomster indgået efter art. 3, stk. 8 i direktivet lægges til grund.

Derudover indeholder forslaget en 24 måneders overgrænse for udstationering, før værtslandets regler finder anvendelse, samt mulighed for at stille forpligtelser over for underleverandører i forhold til hvilket niveau af forpligtelser, de kan blive underlagt for at sikre deres ansatte. Endelig indeholder forslaget et krav om, at nationale bestemmelser om vikarbejde finder anvendelse, når udenlandske vikarbureauer udstationerer vikarer, samt en forpligtelse til at offentliggøre obligatoriske lønelementer på det nationale websted, som medlemsstaterne allerede er forpligtet til at oprette i medfør af håndhævelsesdirektivet.

Punktet er på rådsmødet den 23. oktober 2017 med henblik på generel indstilling. En række lande forventes at stille ændringsforslag om, at særregler for dele af transportområdet skal indgå i udstationeringsdirektivet forud for eller på selve rådsmødet.

2. Baggrund

EU-Kommissionen har ved KOM(2016) 128 endelig af 8. marts 2016 fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets ændring af direktiv 96/71/EF af 16. december 1996 om udstationering af arbejdstagere som led i udveksling af tjenesteydelser.

Det fremgår af Kommissionens arbejdsprogram for 2016, at Kommissionen vil foreslå en ”målrettet” revision af udstationeringsdirektivet. Kommissionen ønsker med revisionen at modvirke social dumping og ”brain drain” ved, at det slås fast i direktivet, at udstationerede lønmodtagere skal sikres ”lige løn for samme arbejde på samme arbejdsplads”.

Udstationering af arbejdstagere forekommer, når tjenesteydelser udbydes på tværs af grænserne i det indre marked. En udstationeret arbejdstager er ansat i én EU-medlemsstat, men sendes af sin arbejdsgiver midlertidigt ud for at arbejde i en anden medlemsstat.

Udstationering af arbejdstagere anvendes især i bygge- og anlægssektoren, i fremstillingsindustrien og i servicesektoren i forbindelse med personlige tjenesteydelser (uddannelse, sundhed og sociale foranstaltninger) og forretningsservice (administrative, liberale og finansielle tjenesteydelser).

Ifølge Kommissionen steg antallet af udstationeringer med næsten 45 pct. mellem 2010 og 2014. I 2014 var der ca. 1,9 mio. udstationerede arbejdstagere i andre EU-lande.

I EU-retten er der fastsat en række obligatoriske regler vedrørende arbejds- og ansættelsesvilkår, der skal anvendes på udstationerede arbejdstagere. Disse regler er fastsat ved direktiv 96/71/EF, der blev vedtaget i 1996, og udgør rammen for den frie udveksling af tjenesteydelser og beskyttelse af udstationerede arbejdstagere og dermed at sikre lige konkurrencevilkår mellem udenlandske og lokale virksomheder.

Ved direktivet fra 1996 er det fastsat, at selv om arbejdstagere, der er udstationeret i en anden medlemsstat, stadig er ansat af den udsendende virksomhed og derfor omfattes af den pågældende medlemsstats lovgivning (Rom-konventionen), har arbejdstagerne en lovfæstet ret til et sæt af minimumsrettigheder i den medlemsstat, hvor opgaven udføres.

De beskyttede minimumsrettigheder omfatter:

- mindsteløn, herunder overtidsbetaling,
- maksimal arbejdstid og minimal hviletid,
- mindste antal betalte feriedage pr. år,
- betingelser for at stille arbejdstagere til rådighed, herunder via vikarbu-reauer,
- sikkerhed, sundhed og hygiejne på arbejdspladsen,
- beskyttelsesforanstaltninger for gravide og børn og unge, samt
- ligebehandling samt andre regler om ikke-forskelsbehandling.

Direktivet omfatter ikke regler om social sikring. Bestemmelserne om social sikring findes i forordning (EF) nr. 883/2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger.

I 2014 blev direktiv 2014/67/EU (det såkaldte håndhævelsesdirektiv) vedtaget. Formålet med direktivet er at styrke den praktiske anvendelse af bestemmelserne om udstationering af arbejdstagere ved at behandle problemer i forbindelse med svig og omgåelse af regler samt forbedre udvekslingen af oplysninger mellem medlemsstaterne. Således supplerer de to direktiver hinanden.

Håndhævelsesdirektivet giver ikke nye rettigheder for udstationerede, men giver de nationale myndigheder værktøjer til at sondre mellem reel udstationering og misbrug og omgåelse.

Myndighederne i en modtagende medlemsstat kan f.eks. anmode myndighederne i den udsendende medlemsstat om at kontrollere, om den udstationerende virksomhed reelt udøver væsentlige aktiviteter ud over udelukkende administrative aktiviteter i det pågældende land. Om udstationerede arbejdstagere er ansat i det pågældende land, er et af de relevante kriterier, som kan indgå i myndighedernes vurdering af, om en virksomhed er reelt etableret.

Medlemsstaterne skal have gennemført håndhævelsesdirektivet inden den 18. juni 2016.

Håndhævelsesdirektivet er gennemført i dansk ret med en ændring af udstationeringsloven og en ny lov om oprettelse af Arbejdsmarkedets Fond for Udstationerede.

Hjemmelsgrundlag

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 53 (1) og artikel 62 og omfattet af den almindelige lovgivningsprocedure.

3. Formål og indhold

Kommissionen har blandt andet begrundet forslaget med, at arbejdsmarkedssituationen i EU i høj grad har ændret sig siden 1996. Dels er det indre marked vokset de sidste to årtier, dels er lønforskellene blevet større, hvilket giver incitamenter til at bruge udstationering til at udnytte disse forskelle.

Ifølge Kommissionen er de lovrammer, der blev indført med direktivet fra 1996, ikke længere egnede til de nye realiteter. Eftersom udsendende virksomheder kun skal leve op til mindsteløns-niveauet i værtslandet, giver dette ifølge Kommissionen ofte markante lønforskelle mellem udstationerede og lokale arbejdstagere, især i medlemsstater med relativt høje lønninger. Udstationerede arbejdstagere tjener op til 50 % mindre end lokale arbejdstagere i nogle sektorer og medlemsstater.

Kommissionen har endvidere begrundet forslaget med, at store lønforskelle giver ulige konkurrencevilkår for virksomhederne og på den måde underminerer det indre marked. Det er derfor nødvendigt at opdatere reglerne om udstationering af arbejdstagere, så de svarer til de aktuelle økonomiske og sociale forhold.

Revisionen vil desuden give mulighed for at skabe bedre sammenhæng med anden EU-lovgivning, der er vedtaget efter direktivet fra 1996. Der er et vist misforhold mellem det eksisterende direktiv og andre EU-retsakter såsom forordning (EF) nr.

883/2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger og direktivet om vikararbejde. Hvis relevante bestemmelser tilpasses hinanden, bliver reglerne meget klarere for virksomhederne, håndhævelsesorganerne og arbejdstagerne.

Med initiativet ønsker Kommissionen at skabe en stærkere ramme for udstationering i EU og på den måde fremme et mere fair og dybere indre marked.

Formandskabets forslag indeholder følgende elementer:

Udvidet anvendelsesområde

Forslaget indeholder en bestemmelse om at udvide direktivets minimumsrettigheder vedrørende arbejdsvilkår, der følger af overenskomster, til at omfatte alle økonomiske sektorer udover de aktiviteter, som er angivet i bilaget til direktivet og, som i dag alene omfatter bygge- og anlægssektoren.

Udstationering udover 24 måneder

Forslaget indeholder en ny bestemmelse om, at udstationeringer, som forventes eller faktisk varer udover 24 måneder, bliver omfattet af værtslandets regler. Værtslandets regler kommer som udgangspunkt til at gælde, medmindre der er foretaget et andet lovvalg af arbejdsgiver og arbejdstager. Dog kan et lovvalg ikke medføre, at værtslandets beskyttelsesregler fraviges til ugunst for arbejdstageren.

Aflønning af udstationerede arbejdstagere

Forslaget indeholder en ændret bestemmelse om sikring af ”mindsteløn” til den udstationerede. Det foreslås i stedet, at udstationerede arbejdstagere skal have ret til en ”aflønning”, som omfatter alle de bestanddele af aflønning, som er gjort obligatoriske i henhold til national lov eller administrative bestemmelser, kollektive aftaler eller voldgiftskendelser, der finder generel anvendelse. Hvis der ikke findes en ordning til konstatering af, at kollektive aftaler eller voldgiftskendelser finder generel anvendelse, kan overenskomster indgået efter artikel 3, stk. 8, i det gældende direktiv lægges til grund.

Således vil aflønningen ikke kun omfatte mindstelønnen, men også andre lønelementer, som er gjort obligatoriske.

Medlemsstaterne forpligtes til at offentliggøre obligatoriske lønelementer på det nationale websted, som medlemsstaterne allerede er forpligtet til at oprette i medfør af håndhævelsesdirektivet.

Den gældende bestemmelse i direktivets artikel 3, stk. 1, sidste sætning, hvoraf det fremgår, at løn defineres i overensstemmelse med national praksis i den medlemsstat på hvis område arbejdstageren er udstationeret, er ikke bibeholdt i forslaget, men er i stedet erstattet med en betragtning om, at det henhører under medlemsstatens kompetence at fastsætte bestemmelser om aflønning i overensstemmelse med national lovgivning og praksis. Det fremgår dog samtidig af betragtningen, at ”imidlertid skal nationale bestemmelser om aflønning af udstationerede arbejdstagere være begrundet i behovet for at beskytte udstationerede arbejdstagere, og de må ikke uforholdsmæssigt begrænse den grænseoverskridende levering af tjenesteydelser”.

Forslaget indeholder ikke ændringer i bestemmelsen i udstationeringsdirektivet (artikel 3 (8)), som giver lande uden erga omnes eller lovfastsat mindsteløn mulighed for at bruge en anden mekanisme for fastsættelse af løn.

Underleverandører

Forslaget giver medlemsstaterne mulighed for at fastsætte, at en virksomhed (hovedkontrahenten) kun kan indgå aftale med en underleverandør, der garanterer sine ansatte den samme løn, som hovedentreprenøren giver sine ansatte.

En medlemsstat kan kun indføre et sådant krav, hvis det gøres på en ikke-diskriminerende måde, dvs. den samme regel skal gælde for både indenlandske og grænseoverskridende underkontrahenter.

En medlemsstat vil kunne vælge at anvende de samme bestemmelser om aflønning, som gælder for hovedkontrahenten i forhold til udstationerede arbejdstagere, også selv om bestemmelserne stammer fra kollektive overenskomster, der ikke finder generel anvendelse.

Forslaget betyder, at lokale overenskomster (fx virksomhedsoverenskomster) som ikke er omfattet af det gældende udstationeringsdirektiv, vil kunne danne grundlag for de lønkrav, som en underleverandør skal overholde. Medlemsstaterne er ikke forpligtet til at offentliggøre lokale overenskomster på det nationale websted, jf. håndhævelsesdirektivet.

Vikarer

Forslaget indeholder en bestemmelse om, at udstationerede vikarer skal sikres de samme rettigheder, som gælder værtsstatens vikarer i henhold til artikel 5 i vikardirektivet. Som en konsekvens foreslås det samtidig, at art. 3, stk. 9, i udstationeringsdirektivet ophæves, hvorefter en medlemsstat kan fastsætte bestemmelser, som skal sikre, at udstationerede vikarer får de samme vilkår, som nationale vikarer.

Transportområdet

I forslagets betragtning 10 har EU-Kommissionen tilkendegivet, at det vil være mest hensigtsmæssigt at håndtere de specifikke udfordringer i transportsektoren via en sektorspecifik lovgivning.

EU-Kommissionen har den 31. maj 2017 fremsat forslag til første del af ”vejpakken”.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal i henhold til TEUF art. 294 høres. Arbejdet med forslaget begyndte i Parlamentets beskæftigelsesudvalg den 8. november 2016. Der var en præsentation af udvalgets rapport den 29. november 2016 og frist for ændringsforslag i januar 2017. Der er kommet ca. 500 ændringsforslag.

Der er i Europa-Parlamentets beskæftigelsesudvalg generel enighed om, at reglerne skal være klare og til at håndtere i praksis, da man ikke vil pålægge flere byrder for virksomhederne.

Der er endvidere generel enighed om, at løn er et nationalt anliggende. Flertallet i udvalget går ind for en sektorspecifik tilgang til udstationeringsreglerne og ønsker derfor transportsektoren undtaget for anvendelsesområdet.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen har anført, at en ændring af det eksisterende direktiv kun kan ske gennem vedtagelsen af et nyt direktiv. Regeringen er enig heri.

Imidlertid vurderer et flertal i Folketinget (S, DF, EL, ALT og SF), at dele af forslaget ikke er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Et flertal har således sendt en begrundet udtalelse til EU-Kommissionen med henblik på at give et ”gult kort” og anmode EU-Kommissionen om at genoverveje forslaget.

Kommissionen har den 20. juli 2016 besluttet at fastholde forslaget til udstationeringsdirektiv, idet det gule kort afgivet på baggrund af indsigelse fra elleve medlemsstaters parlamenter ikke har givet Kommissionen grundlag for at ændre dens opfattelse af, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Regeringen finder, at der er behov for at få afklaret, hvorvidt medlemsstaternes kompetence til at definere aflønning og vilkår for vikarer berøres eller begrænses af forslaget. Det er derfor afgørende at få bibeholdt en eksplicit passus i direktivet om, at løn defineres i overensstemmelse med national praksis, således at det nationale råderum ikke begrænses.

EU-Kommissionen har tilkendegivet, at forslaget ikke berører medlemslandenes kompetence til at definere aflønning.

Desuden fremgår det af selve direktivteksten i formandskabets seneste kompromisforslag at national kompetence vedrørende aflønning, og det nationale råderum i forhold til udstationerede vikarer ikke begrænses.

6. Gældende dansk ret

Udstationeringsdirektivet (direktiv 96/71/EF af 16. december 1996) er implementeret ved lov om udstationering af lønmodtagere m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 342 af 3. april 2014 med senere ændring.

Bortset fra tilrådighedsstillelse af arbejdstagere og løn er de øvrige kerneområder, der er opregnet i direktivet, reguleret i arbejdsmiljølovgivningen, lov om gennemførelse af dele af arbejdstidsdirektivet, ferieloven, ligebehandlingsloven, ligelønsloven, forsøksbehandlingsloven og funktionærloven.

Derimod er løn i Danmark reguleret via de kollektive overenskomster. I Danmark gælder overenskomsterne kun for de parter, som har indgået dem, eller som har tiltrådt dem.

I forhold til løn og arbejdsvilkår i forbindelse med udstationeret arbejdskraft er udstationeringsdirektivets mindstelønsbestemmelse ikke udnyttet i forbindelse med implementeringen af udstationeringsdirektivet. Udstationeringslovens § 6 a fastsætter rammerne for anvendelse af kollektive kampskrift til støtte for indgåelse af kollektive overenskomster med udenlandske tjenesteydere, der udstationerer lønmodtagere til Danmark. Det er dermed overladt til arbejdsmarkedets parter at regulere lønvilkår via kollektiv overenskomst også for udstationerede lønmodtagere.

Der er som udgangspunkt ikke nogen fast øvre grænser for, hvor længe en virksomhed kan udstationere en lønmodtager, og dermed hvor længe lønmodtageren alene er omfattet af minimumsrettigheder i værtslandet, som der er henvist til i udstationeringsdirektivet.

7. Konsekvenser

Der kan blive behov for at foretage visse ændringer i lov om udstationering af lønmodtagere mv.

På det foreliggende grundlag, vurderes foreløbigt at forslaget medfører administrative konsekvenser under 4 mio. kr. årligt. Konsekvenserne kan ikke kvalificeres yderligere på nuværende tidspunkt.

Forslaget vil eventuelt kunne få betydning for danske virksomheder, som udstationerer ansatte til øvrige EU-lande, idet forslaget blandt andet kan medføre, at virksomheder får yderligere forpligtelser, herunder lønelementer, som er gjort obligatoriske i andre medlemslande.

Forslaget vil afhængigt af det endelige resultat kunne medføre krav om myndighedskontrol i forhold til varigheden af udstationeringsperioden, hvilket ikke finder sted i dag.

8. Høring

Forslaget har været sendt i høring i EU Specialudvalget vedrørende Arbejdsmarkedet og Sociale Forhold med frist den 18. marts 2016. Der er modtaget svar fra Dansk Arbejdsgiverforening (DA), et fællesbrev fra Landsorganisationen i Danmark (LO), FTF og Akademikerne, samt svar fra Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA) og KL.

Der er efterfølgende kommet supplerende høringssvar fra DA og LO, FTF og AC.

DA

DA finder generelt, at forslaget giver EU-medlemslandene muligheder for at fastsætte regler, der vil kunne begrænse virksomhedernes muligheder for at udstationere ansatte til andre EU-lande, og at forslaget derfor kan medvirke til at begrænse mobiliteten i Europa til skade for EU's konkurrenceevne.

DA finder derudover, at der er behov for at sikre, at forslaget ikke kommer til at begrænse medlemsstaternes kompetence til at fastlægge aflønning, og DA stiller dermed

spørgsmål ved, om forslaget overholder nærhedsprincippet. DA henviser til, at forslaget ikke indeholder formuleringen fra det gældende direktiv om, at ”I forbindelse med dette direktiv defineres begrebet mindsteløn, jf. stk. 1, litra c), i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis i den medlemsstat, på hvis område arbejdstageren er udstationeret”. Formuleringen af erstattet af en mere uklar bestemmelse om forståelsen af ”aflønning”.

DA henviser til, at formuleringen i det gældende direktiv ligger til grund for bestemmelsen i udstationeringslovens § 6 a, som blev udarbejdet efter drøftelser med arbejdsmarkedets parter som opfølgning på EU-Domstolens afgørelse i Laval-sagen. Bestemmelsen fastlægger, hvilke lønkrav en organisation kan stille på grundlag af en overenskomst, som klart specificerer, hvad en udenlandsk tjenesteyder skal betale, og fastslår desuden, hvilket lønkrav en fagforening kan konflikte for. Bestemmelsen i § 6 a, berører grundlæggende elementer i den danske aftalemodel, nemlig den aftalebaserede løndannelse og rammerne for at udøve konfliktretten til støtte for overenskomstkraav. Det er derfor afgørende for DA, at det sikres, at forslaget ikke berører medlemsstaternes kompetence til at fastsætte indholdet af lønbegrebet og ikke medfører ændringer i udstationeringslovens § 6 a.

DA opfordrer derfor til, at den hidtidige bestemmelse om medlemsstaternes kompetence i forhold til definition af lønbegrebet opretholdes. Hvis ikke bestemmelsen opretholdes, mener DA ikke at nærhedsprincippet er overholdt. Hvis ikke det er muligt at få bindende tilsagn fra Kommissionen om at opretholde den gældende formulering om national kompetence i forhold til definition af løn, opfordrer DA regeringen til at samle et tilstrækkeligt antal medlemsstater til at gøre indsigelse overfor Kommissionen efter proceduren i protokollen om nærheds- og proportionalitetsprincippet.

DA har efterfølgende i et supplerende høringssvar yderligere anført, at øvrige dele af forslaget giver anledning til betydelige administrative byrder og begrænsninger ved udstationering af lønmodtagere. En vedtagelse af direktivet vil give mulighed for, at nogle medlemslande vil opstille yderligere barrierer for udstationeringer både med hensyn til krav om løn og betingelser for entrepriseforhold. Dertil kommer, at ændring af regler og nye begreber fx med hensyn til begrebet ”aflønning” vil medføre uklarhed og dermed også få betydning for retspraksis ved nationale retter og ved EU-domstolen.

DA finder, at forslagets lovvalgsbestemmelse vedrørende længerevarende udstationeringer bør udgå, idet der hermed vil blive stillet betydelige krav til virksomheders kendskab til andre EU-medlemslandes ansættelsesretlige lovgivninger. En lovvalgsbestemmelse vil få indgribende betydning i det enkelte ansættelsesforhold i forhold til ændringer af fx rettigheder, der skal optjenes og opsigelsesvarsel. Endvidere vil en lovvalgsbestemmelse vanskeliggøre koncerninterne udstationeringer.

I forhold til forslagets bestemmelse om løn, er det afgørende for DA nærmere at få afklaret, om forslaget alene kodificerer retspraksis herom eller der er tale om flere løndelevende i dag.

Endelig finder DA forslaget bestemmelse om underleverandører meget problematisk, og at der er tale om en restriktion for den fri bevægelighed. Efter DA's vurdering er det uklart, hvilke krav der skal være opfyldt for at anvende bestemmelsen nationalt, samt hvilke nye krav der skal stilles overfor udenlandske tjenesteydere. En eventuel dansk anvendelse af bestemmelsen vil have konsekvenser for overenskomstsyste­met, og den vil kunne undergrave den danske arbejdsmarkedsmodel ved at udbrede ansættelsesvilkår igennem en leverandørkæde ved lov i stedet for ved frivillig overenskomstdækning.

LO, FTF og Akademikerne

LO, FTF og Akademikerne har i et fælles brev overordnet anført, at når EU-Kommissionen vælger at åbne direktivet, havde organisationerne gerne set, at Kommissionens forslag fuldt ud ville gennemføre princippet om "lige løn for lige arbejde på det samme sted". Organisationerne henviser til, at princippet fremgik af DA og LO's aftale om udstationering fra 1992, der havde følgende formål at: "udstationerede arbejdstagere, hvad angår løn- og arbejdsforhold, kan få samme rettigheder som danske kolleger beskæftiget med tilsvarende arbejde."

Organisationerne ser Kommissionens udspil som et kompromis i forhold til den europæiske diskussion om udstationeredes rettigheder, som er opstået i kølvandet på en række afgørelser fra EU-Domstolen, blandt andet Laval-afgørelsen. Som opfølgning på Laval-afgørelsen foretog man i Danmark - på baggrund af et udredningsarbejde med deltagelse af arbejdsmarkedets parter - en tilpasning af udstationeringsloven med hensyn til konfliktgrundlaget overfor udenlandske tjenesteydere. Organisationerne støtter fortsat denne løsning, og det er derfor afgørende, at adgangen til at definere lønbegrebet i overensstemmelse med national lovgivning og praksis opretholdes.

Organisationerne finder, at forslaget på enkelte punkter er i strid med nærheds- og proportionalitetsprincippet. Det gælder i forhold til medlemsstaternes adgang til at definere, hvad der nationalt forstås ved "aflønning", og adgangen til at fastsætte, at udstationerede vikarer skal sikres de samme vilkår, der gælder for vikarer i værtslandet, (jf. bestemmelsen i art. 3, stk. 9, som Kommissionen foreslår afskaffet).

Organisationerne finder det problematisk, at forslaget ikke opretholder den nuværende formulering i direktivet om, at løn defineres i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis. Udeladelsen af denne formulering kan indikere, at der introduceres et nyt EU-retligt lønbegreb, hvis nærmere indhold vil skulle fastlægges af EU-domstolen, hvis der opstår tvivl om fortolkningen. Organisationerne hæfter sig blandt andet ved, at der i betragtning 12 i forslaget er henvist til, at nationale bestemmelser om aflønning af udstationerede arbejdstagere skal være begrundet i behovet for at beskytte disse, og at de ikke uforholdsmæssigt må begrænse grænseoverskridende levering af tjenesteydelser. Samlet set bevirker det, at der sker en forskydning af kompetence fra medlemsstaterne over til EU-Domstolen i relation til at fastlægge betydning af direktivets "lønbegreb". Organisationerne finder, at en sådan forskydning af kompetence ikke er nødvendig for at opnå formålet med forslaget, samt at lønforhold er national kompetence, jf. TEUF art. 153, stk. 5. Organisationerne finder det afgørende, at forslaget kommer til at indeholde den gældende formulering om at: "I forbindelse med dette direktiv defineres begre-

bet mindsteløn, jf. stk. 1, litra c), i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis i den medlemsstat, på hvis område arbejdstageren er udstationeret”.

Det er ligeledes afgørende at få afklaret, om der er forskel på det lønbegreb, der følger af § 6 a, i den danske udstationeringslov, og forslagets bestemmelse om aflønning.

Organisationerne finder det positivt, at udstationerende vikarer efter forslaget fremover skal sikres de samme rettigheder, som gælder værtsstatens vikarer i henhold til art. 5 i vikardirektivet. Men organisationerne finder det problematisk, hvis art. 3, stk. 9, i udstationeringsdirektivet ophæves, hvis det betyder, at medlemsstaterne ikke længere har mulighed for at ligestille udstationerede vikarer med nationale vikarer for så vidt angår afskedigelsesregler, løn i opsigelsesperioden, regler om akkumulering af anciennitet, samt regler om information og høring, information om ledige stillinger og adgang til kollektive faciliteter. Det skal nærmere afklares, hvilke konsekvenser en ophævelse af art. 3, stk. 9, har i forhold til overenskomsternes vikarbestemmelser.

Organisationerne ønsker at sikre en fuldstændig ligestilling mellem nationale og udstationerede vikarer og vil derfor bevare art. 3, stk. 9 i direktivet.

Organisationerne finder ikke, at forslaget om en udstationerings tidsmæssige udstrækning er tilstrækkelig og giver fortsat ikke svar på, hvor længe man kan være udstationeret, og hvad der ligger i begrebet ”udstationering”. Der er tale om en lovvalgsbestemmelse, som kun vil få begrænset omfang i forhold til at kunne sikre ufravigelige danske ansættelsesretlige regler.

I forhold til forslagets bestemmelse, som giver medlemsstaterne mulighed for at kræve, at en virksomhed kun indgår aftaler med underleverandører, der garanterer overholdelse af de samme lønvilkår, som førstnævnte virksomhed skal overholde, bemærker organisationerne, at bestemmelsen synes at være en blåstempling af brugen af arbejdsklausuler i offentlige udbudskontrakter.

LO, FTF og Akademikerne har i et supplerende høringssvar yderligere anført, at de er positive over for forslaget, der kan bidrage til at bekæmpe social dumping, fx bestemmelsen om underleverandører.

Organisationerne ønsker at udvide hjemmelsgrundlaget med traktatens art. 151 og art. 153 for dermed at understrege, at direktivet har hjemmel i traktatens afsnit X om social- og arbejdsmarkedspolitikken, hvor også arbejdsmarkedets parters centrale rolle fremgår.

På baggrund af EU-Domstolens afgørelse i Laval-sagen, hvor direktivet blev udlagt som et maksimumsdirektiv, ønsker organisationerne, at det i direktivet skal understreges, at der er tale om en minimumsdirektiv ved at indsætte følgende: ”Dette direktiv berører ikke medlemsstaternes mulighed for at anvende eller indføre love eller administrative bestemmelser, som er gunstigere for arbejdstagerne eller at tillade eller fremme anvendelsen af overenskomstmæssige bestemmelser, der er mere gunstige for arbejdstagerne”.

For så vidt angår udstationeringens midlertidige karakter og lovvalgsregler finder organisationerne, at det afgørende er, hvilke lands arbejdsretlige regler der gælder for de udstationerede arbejdstagere. Det foreslås derfor, at Kommissionens forslag om en 24 måneders regel ændres til en 6 måneders regel. Organisationerne henviser i den forbindelse til, at de 6 måneder harmonerer med, at en udstationeret lønmodtager bliver skattepligtig i værtslandet efter 6 måneder.

For så vidt angår overholdelse af direktivet ønsker organisationerne, at arbejdstagere eller virksomheder, der reelt ikke er udstationeret, skal være omfattet af ligebehandlingskravet i EU-Traktaten om vandrende arbejdstagere. Organisationerne foreslår følgende tekst: ”Såfremt en udstationeret arbejdstager eller udstationerende virksomhed ikke opfylder betingelserne for at være udstationeret arbejdstager eller udstationerende virksomhed finder art. 45 i TEUF anvendelse på arbejdstagerens løn- og arbejdsvilkår.”

Efter direktivets art. 3, stk. 2, kan værtslandets regler om ferie og mindstebetaling fraviges ved første montering og/eller første installation, hvis udstationeringen højst varer 8 dage (montørreglen). Dette gælder dog ikke for byggeaktiviteter. Organisationerne foreslår, at it-projekter sidestilles med bygge- og anlægsprojekter, således at montørreglen ikke kan anvendelse indenfor it-branchen. Organisationerne foreslår, at art. 3, stk. 2, udformes således: ”Denne bestemmelse finder ikke anvendelse på de i bilaget omhandlede byggeaktiviteter eller lignende aktiviteter indenfor blandt andet it-branchen, der er sammenlignelige hermed i forhold til installation, afprøvning, tilpasning, ibrugtagning og vedligehold.”

KL

KL har som generel bemærkning, at direktivet rejser en række spørgsmål som er centrale i forhold til den danske arbejdsmarkedsregulering, forhold som i sidste ende påvirker prisen på de tjenesteydelser, som kommunerne køber af udenlandske tjenesteydere. KL mener, at elementer i forslaget skal afklares nærmere. Det gælder blandt andet de økonomiske konsekvenser af forslaget, når det foreslås udbredt til alle sektorer og ikke kun bygge- og anlæg. KL har en række spørgsmål til forståelse af EU-Kommissionens forslag om aflønningsbegreb med hensyn til, hvilke elementer, som omfattes, og hvordan de skal være gjort obligatoriske.

Det er KL's vurdering, at hvis forslaget skal forstås sådan, at udstationerede skal kunne påberåbe sig danske overenskomster, uanset at disse ikke er almengjorte, vil det udgøre en særlig udfordring for Danmark og for mobiliteten i EU.

KL er bekymret for, om forslaget får betydning for EU-Domstolens kompetence i forhold til at regulere løn og KL henviser til, at EU-traktaten ikke giver domstolens kompetence hertil. KL stiller desuden spørgsmål ved, om der med implementeringen af håndhævelsesdirektivet i dansk ret vil opfylde den del af forslaget, som forpligter medlemslandene til at offentliggøre bestanddele af aflønningen.

Endelig bemærker KL, at KL er imod lovgivning om kædeansvar og henviser til, at kommuner frit skal kunne vælge, i hvilket omfang, der fastsættes kædeansvar i kontraktsforhold.

FA

FA er generelt betænkelig ved forslaget og anbefaler, at forslaget afventer implementeringen og evalueringen af håndhævelsesdirektivet, samt at der foretages en grundig analyse af forslagets konsekvenser i forhold almengørelse af overenskomster og hjemmelsgrundlaget i traktaten.

FA finder, at rækkevidden af forslaget – og særligt bestemmelsen om løn – er uklar, fx med hensyn til, om forslaget forpligter til at almengøre overenskomster. I givet fald vil det gribe ind i den danske model. FA finder, at forslaget begrænser den frie bevægelighed og stiller spørgsmål ved, om forslaget er afbalanceret og proportionalt.

FA tilslutter sig det supplerende hørings svar fra DA.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er stor uenighed mellem medlemslandene om behovet og hensigtsmæssigheden i en genåbning af direktivet og formålet hermed. På den ene side er der en række lande, som støtter EU-Kommissionens forslag til en revision af udstationeringsdirektivet, og som ønsker at få fremmet princippet om, at samme arbejde på samme sted skal aflønnes på samme måde. På den anden side er der en gruppe lande bl.a. Polen, Rumænien, Ungarn, Tjekkiet, Slovakiet, Estland, Letland og Litauen som er imod primært fordi, det begrænser landenes mulighed for lønkonkurrence og kan medføre øget protektionisme.

Parlamentet fra følgende lande har sendt en begrundet udtalelse til Kommissionen: Danmark, Bulgarien, Tjekkiet, Estland, Kroatien, Ungarn, Litauen, Letland, Polen, Rumænien og Slovakiet. EU-kommissionen har som konsekvens heraf således genovervejet forslaget, jf. bestemmelserne i protokollen om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet.

For at bakke op om et kompromis har en række lande, herunder bl.a. Spanien, Portugal, Irland og en række østeuropæiske lande, fremsat forslag om at koble den såkaldte vejtpakke, der forhandles af transportministeren, med forhandlingerne om udstationeringsdirektivet.

Forslaget går ud på, at der skal indsættes særregler i udstationeringsdirektivet om, at udenlandske chauffører kan køre et antal dage indenfor en kalendermåned i et værtsland, uden at blive omfattet af værtslandets regler om aflønning og betalt ferie.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen vurderer, at der med forslagets centrale bestemmelse om vilkår under udstationeringen, fortsat tages højde for, at ikke alle medlemslande har lovregulering af løn eller almengjorte overenskomster.

Regeringen finder det afgørende, at det nationale råderum for regulering af vilkår, herunder lønvilkår, ikke begrænses, og at der ikke sker en forskydning af kompe-

tence fra medlemsstaterne til EU-domstolen. Det gælder blandt andet i forhold til at definere løn.

Regeringen hilser velkommen, at formandskabets forslag om, at det – i lighed med det gældende direktiv – fremgår af selve direktivteksten, at løn afgøres i overensstemmelse med national praksis i den medlemsstat, på hvis område arbejdstageren er udstationeret.

Regeringen har bl.a. med arbejdsmarkedets parter løbende drøftet bestemmelsen om anvendelse af værtslandets regler ved udstationering udover 24 måneder og sammenhængen med reglerne i forordning 883 om social sikring, samt betydningen af at opheve udstationeringsdirektivets art. 3, stk. 9, om at fastsætte nationale regler som ligestiller udstationerede vikarer med nationale vikarer.

Formandskabet har fremlagt en kompromistekst med en forenklet bestemmelse om langtidsudstationering, hvorefter værtslandets arbejdsretlige regler finder anvendelse vedrørende udstationeringer, som de facto er længere end 24 måneder. Det er ikke en bestemmelse, som Danmark har efterspurgt eller ser behov for, men i lyset af de hidtidige forhandlinger vurderes forslaget at være et acceptabelt kompromis.

I forhold til forslaget nye lønbestemmelse (aflønning) er det tale om en udvidelse i forhold til eksisterende retspraksis. Regeringen vurderer, at bestemmelsen er i overensstemmelse med den danske praksis.

Regeringen hilser velkommen, at formandskabets forslag tager højde for det danske ændringsforslag om at opretholde medlemsstaternes kompetence vedrørende ligestilling af udstationerede vikarer med nationale vikarer.

I regeringens overvejelser omkring direktivforslaget indgår også, at et flertal i Folketinget har vurderet, at dele af direktivforslaget ikke er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Endelig er det vigtigt for regeringen, at forslaget ikke medfører øgede barrierer i EU's indre marked eller decideret protektionisme, der kan bremse vækst og beskæftigelse i EU, herunder i forhold til danske virksomheders levering af tjenesteydelser på tværs af grænserne i det indre marked.

Bestemmelsen om underleverandører indgår ikke i formandskabets kompromisforslag.

Regeringen finder ikke, at der skal fastsættes særregler for vejtransportområdet i udstationeringsdirektivet, men såfremt der indsættes særregler, er det afgørende for regeringen, at der ikke sker ændring af reglerne på cabotageområdet udover det, som indgår i Kommissionens forslag til vejpakken.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Udvalget blev orienteret om forslaget den 20. maj 2016, forud for konkurrence-

evnerådsmødet den 25. maj, hvor sagen var på dagsordenen til orientering fra formandskabet ("state of play"), den 10. juni 2016 forud for EPSCO-rådsmødet den 16. juni og den 2. december 2016 forud for EPSCO-mødet den 8. december (fremskridtsrapport), samt den 9. juni 2017 forud for EPSCO-mødet den 15. juni 2017, hvor forslaget var på dagsordenen til generel indstilling, men efterfølgende blev ændret til en fremskridtsrapport.

4. Forordning 883

Revideret notat. Ændringer i forhold til samlenotatet fra EPSCO-rådsmødet den 15. juni 2017 er markeret med en streg i venstre margin.

1. Resumé

Europa-Kommissionen har den 13. december 2016 vedtaget sit forslag til revision af forordning 883/2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger og forordning nr. 987/2009 om de nærmere regler til gennemførelse af forordning nr. 883/04.

Kommissionen angiver, at forslaget har til hensigt at tilpasse det eksisterende regelsæt for social sikring, så reglerne bliver bedre i tråd med den sociale og økonomiske virkelighed i medlemslandene. Forslaget skal bidrage til en styrkelse af vandrende arbejdstageres ret til fri bevægelighed samtidig med, at det skal sikre større retssikkerhed og en ligelig og retfærdig fordeling af finansielle byrder mellem medlemslandene.

Forslaget fokuserer på fire overordnede dele:

- 1) ikke-erhvervsaktive EU-borgeres adgang til sociale sikringsydelse,
- 2) ydelser ved plejebenhov af ubegrænset varighed,
- 3) arbejdsløshedsydelse, og
- 4) familieydelse.

Forslaget skønnes med betydelig usikkerhed at kunne medføre statsfinansielle konsekvenser i form af ekstraudgifter i størrelsesordenen 100 mio. kr. om året til arbejdsløshedsdagpenge, hvortil kommer evt. afledte udgifter.

Regeringen støtter dele af forslaget, der imødekommer danske ønsker og lægger op til at konsolidere dansk praksis på nogle områder, mens regeringen ikke støtter forslag om forlængelse af eksportperioden for dagpenge, eller at seneste arbejdsland skal betale arbejdsløshedsdagpenge til grænsegængere.

Samtidig vil regeringen i forhandlingerne arbejde for, at det bliver muligt at indeksere børnecheck til børn bosat i andre EU-lande.

Det estiske EU-formandskab har fortsat forhandlingerne af bestemmelserne om ikke-erhvervsaktive EU-borgeres ret til sociale sikringsydelse, bestemmelserne om, hvor en person er socialt sikret (lovvalg), og diverse tekniske ændringer fra det maltesiske formandskab.

Parallelt hermed har arbejdsgruppen taget hul på reglerne om familieydelse og ydelse ved langtidspleje.

2. Baggrund

Europa-Kommissionen har ved KOM(2016) 815 den 13. december 2016 fremsat forslag til ændring af forordning 883/2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger og forordning 987/2009 om de nærmere regler til gennemførelse af forordning nr. 883/04. Dansk sprogversion af forslaget er modtaget den 11. januar.

Forslaget omfatter en generel ajourføring af forordning (EF) nr. 883/2004 og (EF) nr. 987/2009, som er det regelsæt, der har været gældende siden 1. maj 2010.

Hensigten med forordningen er generelt at sikre en sammenhængende koordinering på EU-plan af de nationale ordninger for social sikring,

Forslagets retsgrundlag er artikel 48 TEUF vedrørende social tryghed for vandrede arbejdstagere, selvstændige og deres pårørende. Forordning 883/2004 er en central forordning i EU-samarbejdet, som udmønter traktatens bestemmelser om fri bevægelighed for arbejdskraft.

Forordningen koordinerer social sikring for personer, der er omfattet af lovgivningen om social sikring i et medlemsland, for både erhvervsaktive og ikke erhvervsaktive. Forordningen sikrer, at borgere i EU/EØS-landene har reelle muligheder for at bevæge sig mellem medlemslandene uden derved at risikere at miste retten til social sikring.

Det fremgår af forordningen, at formålet er koordination af medlemslandenes sociale sikringsordninger og altså ikke harmonisering af medlemslandenes velfærdssystemer.

Efter forordning 883/04 kan vandrede arbejdstagere og andre unionsborgere, der gør brug af EU's regler om fri bevægelighed, medregne anciennitet fra hjemlandet til opfyldelse af arbejdslandets eventuelle karensregler vedrørende bopæls-, forsikrings-, eller beskæftigelsesperioder. Forordningen giver endvidere adgang til at eksportere kontante sociale sikringsydelse.

EF-forordningen koordinerer følgende sociale sikringsydelse:

- Ydelse i anledning af sygdom og moderskab (sundhedsydelse, syge- og barseldagpenge samt visse ydelse efter lov om social service),
- ydelse ved invaliditet (pension),
- ydelse ved alderdom (pension),
- ydelse til efterladte (pension),
- ydelse i anledning af arbejdsulykke og erhvervs sygdomme,
- ydelse ved dødsfald (begravelsehjælp),
- ydelse ved arbejdsløshed,
- efterløn,
- familieydelse.

Hjemmelsgrundlag

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 48 og er omfattet af den almindelige lovgivningsprocedure.

3. Formål og indhold

Ifølge Kommissionen er formålet med forslaget at ajourføre forordning (EF) nr. 883/2004 og (EF) nr. 987/2009 om koordinering af de sociale sikringsordninger, så reglerne bl.a. tilpasses retspraksis fra EU-Domstolen og bedre afspejler den sociale, økonomiske og retslige virkelighed i medlemslandene.

Forslaget har til hensigt at bidrage til en styrkelse af vandrende arbejdstageres ret til fri bevægelighed samtidig med, at det skal sikre større retssikkerhed og en ligelig og retfærdig fordeling af finansielle byrder mellem medlemslandene. Opdateringen af det gældende regelsæt skal nedbringe administrative byrder og sikre en bedre og mere ensartet håndhævelse af reglerne.

I det følgende gennemgås de væsentligste ændringer i Kommissionens forslag til ændring af forordning 883/04:

Ydelser ved plejebehov af ubegrænset varighed

Nyt kapitel

Der indsættes et nyt kapitel i artikel 35a-35c, som fastlægger de generelle bestemmelser vedrørende koordineringen af ydelser ved plejebehov af ubegrænset varighed i overensstemmelse med reglerne for ydelser ved sygdom. Den tidligere artikel 34 udgår derfor, da den er dækket af forslaget.

Kategoriseringen af ydelser ved plejebehov af ubegrænset varighed og medlemslandenes optegnelser af lovgivning på området vil blive foretaget i regi af den Administrative Kommission (embedsmandskomiteé der behandler administrative spørgsmål om fortolkning af forordningerne om koordinering af social sikring).

Gennemførelsesforordningen tilpasses i overensstemmelse med ændringerne.

Ny definition

Der indsættes en definition af ”ydelser ved plejebehov af ubegrænset varighed” i artikel 1, som afspejler en række afgørelser fra EU-domstolen. Denne type ydelser har tidligere været omfattet af den gældende forordning som ydelser ved sygdom i artikel 34.

Udgifter og refusionsregler

Den foreslåede fordeling af udgifter til ydelser mellem medlemslandene ved plejebehov af ubegrænset varighed er identisk med den i dag gældende ordning for ydelser ved sygdom, som også af flere medlemslande allerede anvendes for plejeydelser.

Forslaget til refusionsreglerne svarer til den måde, som medlemslandene allerede anvender reglerne om ydelser ved sygdom.

Arbejdsløshedsydelse

Indførelse af karenperiode på tre måneder

Forslaget indfører i artikel 61 et nyt krav til varigheden af arbejde i det land, hvor der søges om arbejdsløshedsydelse som betingelse for sammenlægning af forsikrings- og beskæftigelsesperioder.

Efter forslaget vil der fremover blive stillet krav om mindst 3 måneders arbejde for at kunne sammenlægge forsikrings- og beskæftigelsesperioder.

Forlængelse af minimumsperiode for eksport af arbejdsløshedsydelse

Minimumsperioden for eksport af arbejdsløshedsydelse til et andet EU/EØS-land, som fremgår af artikel 64, forlænges fra 3 til 6 måneder.

Efter gældende regler er minimumsperioden for eksport af arbejdsløshedsydelse fastsat til 3 måneder med mulighed for at forlænge perioden op til et maksimum på 6 måneder, hvis de nationale regler giver mulighed for forlængelse.

Efter forslaget fastsættes minimumsperioden til 6 måneder med mulighed for at forlænge perioden til den resterende ydelsesperiode, hvis de nationale regler giver mulighed for forlængelse udover minimumsperioden.

Gennemførelsesforordningen tilpasses i overensstemmelse med ændringerne.

Arbejdsløshedsydelse for personer, der ikke opfylder betingelserne for at kunne sammenlægge forsikrings- og beskæftigelsesperioder

Der indsættes en ny artikel 64a vedrørende ret til arbejdsløshedsydelse for personer, der ikke opfylder betingelserne for at kunne sammenlægge forsikrings- og beskæftigelsesperioder.

Forslaget skal ses i sammenhæng med det nye krav om beskæftigelse af 3 måneders varighed for at kunne sammenlægge perioder.

Efter forslaget vil en person, der flytter til et andet medlemsland og bliver ledig efter mindre end 3 måneders beskæftigelse – og som dermed ikke har mulighed for at sammenlægge forsikrings- og beskæftigelsesperioder, jf. forslaget i art. 61 – kunne anmode om eksport af pågældendes arbejdsløshedsydelse fra det tidligere beskæftigelsesland, hvis personen stiller sig til rådighed for arbejdsmarkedet i det seneste beskæftigelsesland.

Gennemførelsesforordningen tilpasses i overensstemmelse med ændringerne.

Arbejdsløshedsydelse for grænsearbejdere

Der foretages i artikel 65 ændringer vedrørende reglerne for ret til arbejdsløshedsydelse for grænsearbejdere. Efter gældende regler skal bopælslandet udbetale arbejdsløshedsydelse til grænsearbejdere ved fuld ledighed og beskæftigelseslandet skal udbetale ved delvis ledighed.

Forslaget betyder, at fuldt ledige grænsearbejdere behandles på samme måde som, hvis de havde haft bopæl i beskæftigelseslandet. Dagpengene skal dermed udbetales af beskæftigelseslandet, og personen skal stille sig til rådighed for arbejdsmarkedet i beskæftigelseslandet.

Hvis personen har arbejdet i mindre end de sidste 12 måneder i seneste beskæftigelsesland, skal arbejdsløshedsydelsen udbetales fra bopælslandet. Dog kan en person, som har ret til dagpenge efter de nationale regler uden at gøre brug af sammenlægning af perioder, vælge at stille sig til rådighed og modtage dagpenge fra beskæftigelseslandet.

Hvis en fuldt ledig grænsearbejder – i modsætning til en midlertidig ledig - ikke længere ønsker at stå til rådighed i beskæftigelseslandet, efter vedkommende er registreret hos jobcenteret i beskæftigelseslandet, vil pågældende umiddelbart kunne eksportere sin ret til dagpenge i bopælslandet i minimum 6 måneder.

Den kompetente institution kan forlænge perioden i den resterende dagpengeperiode, hvis de nationale regler giver mulighed for forlængelse udover minimumsperioden. Det almindelige krav om 4 ugers forudgående ledighed vil med forslaget ikke gælde i en sådan situation.

Forslaget betyder, at artikel 70 om mellemstatslig refusion af arbejdsløshedsydelse for tidligere grænsearbejdere, udgår.

Gennemførelsesforordningen tilpasses i overensstemmelse med ændringerne.

Familieydelse der ydes som indtægtsersatning under børnepasningsperioder

Individuel og personlig ret for forældre

Der foreslås en ny artikel 68b om koordinering af familieydelser, der ydes som indtægtsersatning under børnepasningsperioder. Artiklen præciserer, at sådanne ydelser skal behandles som en individuel og personlig ret for de forældre, der er omfattet af loven i den kompetente stat, frem for en ydelse for familien som helhed. De pågældende ydelser skal fremgå af et nyt bilag.

Samtidig ret til familieydelser fra flere medlemslande

Den nye artikel 68b indeholder en fravigelse fra forordningens almindelige koordinationsregler i de tilfælde, hvor der er samtidig ret til familieydelser fra flere medlemslande. De medlemslande, som har sådanne ydelser, skal anføre ydelserne i et bilag til forordningen, hvis disse ydelser ikke skal indgå i beregningen baseret på de almindelige koordinationsregler for familieydelser.

Horisontale spørgsmål

Ikke erhvervsaktive EU-borgere adgang til sociale sikringsydelser

I artikel 4 ændres den nugældende bestemmelse om ligebehandling. Forslaget tydeliggør, at medlemslandene kan gøre adgangen til sociale sikringsydelser betinget af, at ikke-erhvervsaktive mobile EU-borgere har lovligt ophold i det kompetente medlemsland i overensstemmelse med reglerne i opholdsdirektivet (Direktiv 2004/38/EC).

Forslaget svarer til EU-retten som fortolket af EU-Domstolen.

Definition af hjemmebase

I artikel 11 ændres henvisningen til hjemlen for definition af hjemmebase for afgørelse af lovvalg for fly- og kabinepersonale. Aktuelt er denne personkreds socialt sikret i det medlemsland, hvor hjemmebasen er beliggende.

Det betyder, at operatøren fremover skal tildele (eng.: "assign") hjemmebasen mod den tidligere formulering, hvor operatøren nominerede (eng.: "nominate") hjemmebasen.

Definition af udstationeret arbejdstager

Der indsættes i artikel 12 en henvisning til udstationeringsdirektivet (Direktiv 96/71/EC) og direktivets definition af begrebet "udstationeret arbejdstager". Endvidere foreslås afløsningsreglen udvidet til at omfatte selvstændige

Lovvalg

Der indføres en ny bestemmelse i artikel 13, som entydigt fastlægger lovvalget til det medlemsland, hvorfra en person modtager arbejdsløshedsydelse, hvis personen samtidig udøver beskæftigelse i et andet medlemsland.

Efter gældende regler er lovvalget afhængigt af fordelingen af indtægten fra henholdsvis arbejdsløshedsydelsen og det lønnede arbejde.

Gennemførelsesforordningen tilpasses i overensstemmelse med ændringerne.

Forpligtelse til informationsudveksling og samarbejde

Der indføres en ny artikel 75a, som tydeliggør en allerede gældende forpligtelse for kompetente myndigheder til at sikre informationsudveksling og samarbejde mellem relevante myndigheder og institutioner internt i medlemslandene.

Delegerede retsakter

Kommissionen gives i artikel 88 og 88a beføjelser til, at der vedtages delegerede retsakter for at sikre en rettidig tilpasning af udvalgte bilag til forordningen, der indeholder landespecifikke oplysninger af primært teknisk karakter. Dermed kan bilagene løbende tilpasses uden at skulle genåbne forordningen.

I tillæg til ændringer, der afspejler revision af forordning 883/2004, indgår bl.a. følgende ændringer til gennemførelsesforordning 987/2009:

Svig og fejl

Der indsættes i artikel 1 en definition af "svig", som vedrører misbrug af det eksisterende regelsæt for at modtage sociale sikringsydelse eller undgå at betale sociale sikringsbidrag.

Tilsvarende tilpasninger indarbejdes i betragtningerne til forslaget, hvor det bl.a. præciseres, at institutioner og forbindelsesorganer kan indhente og videregive nødvendige oplysninger med henblik på at forebygge svig og fejl.

Regler for udveksling af oplysninger

I overensstemmelse med EU-domstolens retspraksis tydeliggøres det i artikel 19, at den kompetente institution har en forpligtelse til at bekræfte den relevante information knyttet til en ansøgning i forbindelse med afgørelse af, i hvilket medlemsland en person er socialt sikret.

Reglen i artikel 19 angiver også, at sociale sikringsinstitutioner og arbejdstilsyn, samt skatte- og immigrationsmyndighederne både nationalt og på EU-plan har ret til direkte at udveksle oplysninger vedrørende en persons status for så vidt angår social sikring.

Ændringerne til artiklen skal ses i sammenhæng med artikel 75a i forordning 883/04.

Månedlig afrapportering til hjemlandet i forbindelse med eksport af arbejdsløshedsydelse

Kommissionens foreslår i artikel 55 at gøre månedlige afrapporteringer til hjemlandet obligatorisk for de kompetente myndigheder i det medlemsland, som den arbejdsløse rejser til for at søge arbejde.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Forslaget skal i henhold til TEUF artikel 294 vedtages både af Europa-Parlamentet og Rådet i den almindelige lovgivningsprocedure.

Europa-Parlamentet har taget hul på behandlingen af forslaget i juni, og der foreligger endnu ikke nogen udtalelser fra Europa-Parlamentet.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører følgende i forslaget:

”Nærhedsprincippet finder anvendelse, idet forslaget ikke hører under Unionens enekompetence.

Målene med forslaget kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne på nationalt, regionalt eller lokalt plan og kan derfor bedre gennemføres på EU-plan af følgende årsager:

Koordineringen af de sociale sikringsordninger omfatter tværnationale situationer, hvor den enkelte medlemsstat ikke kan handle på egen hånd. I henhold til artikel 48 i TEUF kræves der koordinerende foranstaltninger på EU-plan, som er nødvendige for at kunne udøve retten til fri bevægelighed. Uden en sådan koordinering kan der lægges hindringer for den frie bevægelighed: Borgerne ville være mindre tilbøjelige til at flytte, hvis det medførte, at de mistede de rettigheder til social sikring, som de har erhvervet i en anden medlemsstat.

Etableringen af en EU-ramme på dette område sikrer en ensartet fortolkning og beskyttelse af de rettigheder, som mobile EU-borgere og deres familiemedlemmer har, hvilket ikke ville kunne opnås af medlemsstaterne alene på nationalt plan.

Det forenkler ikke blot koordineringen af de sociale sikringsordninger for medlemsstaterne, men sikrer ligeledes ligebehandling af de EU-borgere, som er forsikret i henhold til de nationale lovgivninger om social sikring.

Med forslaget opdateres de gældende koordineringsregler med henblik på at gennemføre de ændringer, der er blevet nødvendige som følge af ændringer i den soci-

ale virkelighed, og for at afspejle de retlige ændringer, der er blevet gennemført på nationalt plan.

Forslaget er derfor i overensstemmelse med nærhedsprincippet.”

Regeringen kan tilslutte sig Kommissionens vurdering af nærhedsprincippet, da der er tale om en revision af en gældende forordning.

6. Gældende dansk ret

Ydelser ved plejebenhov af ubegrænset varighed

Det vurderes, at den foreslåede definition af ydelser ved plejebenhov af ubegrænset varighed omfatter ydelser, som tidligere har været omfattet af forordningen som ydelser ved sygdom.

Grundforordningens regler om koordinering af ydelser ved sygdom og moderskab omfatter følgende danske ydelser, som beskrevet i vejledning nr. 10329 af 12. december 2016 om koordinering af visse sociale sikringsydelser for borgere, der rejser mellem EU/EØS-landene og Schweiz, og vejledning nr. 9341 af 8. maj 2015 om hjælp og støtte efter serviceloven (vejledning nr. 2 til serviceloven):

- Alle ydelser i sundhedsloven, fx sygehusbehandling, ydelser i praksissektoren, herunder læge- og tandlægehjælp, fysioterapi, medicintilskud, tilskud til høreapparater, de kommunale sundhedsydelser, herunder børne- og ungdomspleje og vederlagsfri genoptræning uden for sygehusregi.
- Visse ydelser efter lov om social service (serviceloven) som har karakterer af naturalydelser ved sygdom, fx merudgiftsydelsen efter § 41, personlig hjælp, pleje og ledsagelse efter § 44-45, personlig hjælp, omsorg og pleje efter §§ 83-87, ledsagelse og kontaktperson efter §§ 97-99, tilskud til pleje efter §§ 95-96, nødvendige merudgifter efter § 100, behandling af stofmisbrugere efter §§ 101-102, hjælpemidler efter § 112, hjælp til forbrugssteder, hjælp til boligindretning efter § 116, pasning af nærtstående med handicap efter § 118, plejevederlag efter § 119 samt hjælp til sygeplejeartikler efter § 122.
- Endvidere omfattes efter pensionslovgivningen, helbrestillæg, jf. § 14 a i lov om social pension og § 18 i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension.

Efter servicelovens § 2 har enhver, der opholder sig lovligt her i landet, ret til hjælp efter serviceloven. Uanset forordningen og de foreslåede ændringer vedrørende ydelser ved plejebenhov af ubegrænset varighed i grundforordningen har borgere fra andre medlemslande ret til både naturalydelser og kontantydelse efter serviceloven, hvis de har lovligt ophold i Danmark. Det er alene kontantydelse, som kan eksporteres ud af Danmark, og hvor der vil kunne være pligt til at udbetale ydelser efter forordningen, udover hvad der i øvrigt følger af serviceloven.

Arbejdsløshedsydelser

Reglerne om udbetaling af arbejdsløshedsydelser, herunder de regler der er reguleret i forordning 883/04, er reguleret i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. med tilhørende bekendtgørelser.

Efter danske regler stilles der krav om beskæftigelse af mindst 296 timers varighed inden for 3 måneder for at få ret til at sammenlægge forsikrings- og beskæftigelsesperioder.

Efter danske regler eksporteres arbejdsløshedsydelse kun for 3 måneder uden mulighed for at forlænge perioden.

Familieydelse der ydes som indtægterstatning under børnepasningsperioder
Reglerne om barseldagpenge er reguleret i barselloven med tilhørende bekendtgørelser og lov om dagpenge ved barsel og adoption.

Barseldagpenge under forældreorlov betragtes som en ydelse ved moderskab/faderskab, som alene bliver tildelt den/de personer, der opfylder betingelserne for retten til ydelsen. Der er dermed ikke afledte rettigheder til barseldagpenge.

Horisontale spørgsmål

Ikke-erhvervsaktive mobile EU-borgere adgang til sociale sikringsydelse
Den foreslåede ændring gælder allerede i Danmark, da der i bopælskrav i love gælder en implicit forudsætning om lovligt ophold. EU-borgere, der ikke har ret til ophold efter EU-retten, har ikke lovligt ophold i Danmark.

Regler for udveksling af oplysninger

I Danmark indgives en ansøgning under tro og love. Dansk praksis er dog, at de af ansøger indsendte oplysninger så vidt muligt bekræftes ved kontrol blandt andet hos SKAT og CPR.

Den kompetente myndighed er forpligtet til at give specifikke og tilstrækkelige oplysninger til registrerede om de formål, hvortil personoplysningerne behandles.

Den kompetente institution i Danmark, International Social Sikring under Udbetaling Danmark, udveksler allerede oplysninger med andre myndigheder i Danmark og i andre medlemslande om de afgørelser, der er truffet af International Social Sikring.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Ydelser ved plejebehov af ubegrænset varighed

Gennemførelse af forslaget kræver ikke ændring i gældende regler. I Danmark har der ikke været tvivl om, at plejeydelse omfattes af koordineringsydelse i lighed med sygehjælpsydelse i øvrigt.

Det er den umiddelbare vurdering, at de foreslåede ændringer af forordningen ikke udvider, hvilke ydelser der efter dansk lovgivning omfattes af forordningen
Det bør dog nærmere afklares, om den foreslåede definition af ydelser ved ubegrænset plejebehov er bredere, dvs. omfatter flere ydelsestyper, end den danske fortolkning af den gældende forordnings anvendelsesområde.

I relation til den liste, den Administrative Kommission skal udarbejde jf. den foreslåede artikel 35, skal der fra dansk side tages stilling til, hvilke danske plejeydelser der er omfattet af ydelser ved ubegrænset plejebæhov.

Det skal afklares, om ændringerne i artikel 35b kan give anledning til en udvidelse af modregningsmulighederne, og hvad det i så fald vil betyde for dansk lovgivning.

Arbejdsløshedsydelse

Forslagene har konsekvenser for dansk ret ved udbetaling af arbejdsløshedsydelse. Eventuelle ændringer vil ikke kræve ændringer i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., men vil kunne gennemføres i de administrativt fastsatte regler.

Der stilles allerede i dag efter danske regler krav om beskæftigelse af mindst 296 timers varighed inden for 3 måneder for at få ret til at sammenlægge forsikrings- og beskæftigelsesperioder. Det vurderes, at de eksisterende regler om forudgående beskæftigelse umiddelbart vil kunne videreføres med forslaget.

Efter danske regler eksporteres arbejdsløshedsydelse kun for 3 måneder uden mulighed for at forlænge perioden. De gældende regler skal derfor tilpasses ved en forlængelse af minimumsperioden til 6 måneder.

Indførelse af månedlige afrapporteringer til hjemlandet i forbindelse med eksport af arbejdsløshedsydelse har ikke administrative konsekvenser, da Danmark allerede benytter denne praksis.

Der skal fastsættes regler om udbetaling af dagpenge til en grænsearbejder med bopæl i Danmark, som har arbejdet mindre end 12 måneder i et andet land. I disse situationer er Danmark kompetent til at udbetale dagpenge i en periode på minimum seks måneder, og eventuel fuld dagpengeperiode, samtidig med at personen stiller sig til rådighed for arbejdsmarkedet i seneste arbejdsland.

Der skal fastsættes regler om udbetaling af dagpenge for personer, der har været beskæftiget i over 12 måneder i Danmark, men som bor i et andet medlemsland.

Familieydelse der ydes som indtægterstatning under børnepasningsperioder

Forslaget svarer til dansk praksis, så det vil ikke umiddelbart indebære ændringer af dansk ret. Ved at oplyste de danske regler om barseldagpenge i bilaget til forordningen betragtes ydelse efter denne lovgivning, som en familieydelse med en individuel og personlig ret. Det vil betyde, at retstilstanden i Danmark kan oprettholdes.

Det skal vurderes nærmere, om det vil være hensigtsmæssigt, at barseldagpenge under forældreorlov efter barselslovens § 21, stk. 1, også bliver optaget på bilaget til forordningen.

Ikke-erhvervsaktive mobile EU-borgere adgang til sociale sikringsydelse

Forslaget vil ikke have lovgivningsmæssige konsekvenser, da det svarer til dansk praksis.

Definitionen af hjemmebase

Det vil skulle nærmere afklares, hvilke konsekvenser ændringen af hjemmebasedefinitionen har for fly- og kabinepersonale, således at socialsikringsstedet er underlagt stabilitet og ikke vil være genstand for hyppige ændringer.

Definition af udstationeret arbejdstager

Betydningen af henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 96/71/EF af 16. december 1996 om udstationering af arbejdstagere som led i udveksling af tjenesteydelser skal nærmere afklares.

De nærmere administrative konsekvenser af forslaget om, at afløsningsreglen udvides til at omfatte selvstændige, skal nærmere afklares.

Økonomiske konsekvenser

Ydelser ved plejebenhov af ubegrænset varighed

Det forventes, at de økonomiske konsekvenser ved de foreslåede ændringer vil være begrænsede, da de svarer til gældende dansk praksis. Det vil dog skulle nærmere afklares.

En præcis vurdering af de økonomiske konsekvenser ved ændringerne er ikke mulig på nuværende tidspunkt. Blandt andet vil det skulle afklares, om den nye definition af ydelser ved plejebenhov af ubegrænset varighed kan medføre, at nogle medlemslande vil udvide deres hidtidige opfattelse af begrebet.

Dette kan muligvis resultere i en øget brug af refusionsordningen, idet flere ydelser omfattes af mellemstatslig afregning. Dette vil potentielt både kunne medføre, at Danmark i flere tilfælde kan opkræves betaling, og at Danmark i flere tilfælde vil kunne opkræve betaling fra andre medlemslande.

Arbejdsløshedsydelser

De økonomiske konsekvenser i forbindelse med forslaget til ændringer på arbejdsløshedsydelser er søgt foreløbig vurderet. Løbende konsolidering vil ske i takt med, at de enkelte del-forslag afklares yderligere.

På det foreliggende grundlag vurderes meget foreløbigt, at forslaget samlet set medfører merudgifter i størrelsesordenen 100 mio. kr. om året efter skat og tilbageløb, heraf den største post på 67 mio. som følge af nye grænsegængerregler. Hertil kommer afledte konsekvenser i forbindelse med grænsearbejderes adgang til pension, sygesikring mv. Omfanget heraf vil skulle vurderes nærmere.

Derudover vurderes det, at der i forbindelse med forslaget kan være visse øgede administrative omkostninger forbundet med ændringerne i gennemførelsesforordningen. Det vil tilsvarende skulle vurderes nærmere.

8. Høring

Forslaget har været sendt i høring i EU-Specialudvalget vedrørende Arbejdsmarkedet og Sociale Forhold, herunder arbejdsmarkedets parter med frist den 12. januar 2017. Der er modtaget et samlet svar fra Landsorganisationen i Danmark (LO) og FTF.

Derudover er der modtaget svar fra Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Kommunernes Landsforening (KL), Akademikerne (AC) og Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA).

LO og FTF:

LO og FTF har afgivet fælles høringssvar, der også henviser til en fælles skrivelse fra 9. juni 2016, som udover ændringsforslag til forordning 883 også indeholder betragtninger om - og ønsker til ændringer af arbejdstagerbegrebet i EU-lovgivningen.

Baggrunden for LO's og FTF's forslag var iflg. organisationerne dels at sikre, at de danske velfærdsordninger er robuste i forhold til træk på disse af vandrende arbejdstagere, således at ydelsesniveauerne kan opretholdes. Dels var formålet at sikre, at de danske sociale ydelser ikke bruges til social dumping, således som det desværre er set i et ikke ubetydeligt omfang i forhold til SU og børnepenge.

Nedenfor gengives alene den del af høringssvaret, der vedrører bestemmelser i forslaget til revision af forordningen. Høringssvaret i sin helhed er fremsendt parallelt med grund- og nærhedsnotatet. "Vi/vores" nedenfor er lig "LO og FTF".

LO og FTF mener generelt, at Kommissionens forslag er skuffende. Alene vores ønske om at bevare den danske regel med krav om beskæftigelse i mindst 296 timer i løbet af 12 uger for at kunne opnå danske arbejdsløshedsdagpenge er imødekommet. Dette er naturligvis meget positivt.

Det var bebudet, at Kommissionen ville forlænge den periode, hvori man kan medtage dagpenge til et andet EU-land. Det har vi i skrivelsen til regeringen udtalt os imod. Desværre indeholder forslaget en forlængelse af perioden fra tre til seks måneder. Dette forslag må vi udtale os meget stærkt imod.

De danske dagpenge vil i flere østeuropæiske lande udgøre flere gange den arbejds-løn, som vil kunne opnås ved et normalt arbejde i disse lande. Der vil derfor ikke være nogen tilskyndelse til at søge arbejde. Hertil kommer, at der i realiteten ikke vil være kontrolmuligheder i forhold til rådighedsforpligtelsen, når denne kontrol skal ske i et andet land.

Regeringen har udtrykt ønske om, at ufaglærte østarbejdere i Danmark erstattes i videst muligt omfang med danske arbejdsløse. Denne intention deler vi naturligvis. Når imidlertid henses til antallet vil forslagets omkostninger sammen med regeringens ønsker være ganske betydelige. Vi ser gerne en beregning herpå.

En tredje ændring i forhold til dagpenge er et forslag om grænsearbejdere. Her er det i dag bopælslandet, der skal betale dagpenge. Kommissionen foreslår nu, at det er arbejdsstedets land, der efter 12 måneders arbejde skal betale dagpengene. Det er vi imod. Forslaget er både bureaukratisk og uigennemsigtigt for lønmodtagerne. Hertil kommer, at det formentligt vil koste Danmark penge. Vi ser gerne en beregning herpå.

Når det drejer sig om børnepenge, har vi ønsket en indeksering i forhold til leveomkostningerne i det hjemland, hvor børnene har ophold. Et sådant forslag er ikke

medtaget. Vores udtrykte ønske om en indeksering af børnepenge (og af SU) er som nævnt båret af hensynet til at undgå social dumping. EU-kommissær Thyssen har forsøgt at bagatellisere betydningen af et sådant forslag. Der er herved imidlertid alene henvist til den procentvise andel af de samlede udgifter til sociale udgifter.

Dette er helt utilstrækkeligt. Foruden hensynet til at modvirke social dumping er der et afgørende hensyn til befolkningernes forståelse for EU-ordningernes indretning. Her er der ingen som helst forståelse for, at der kan opnås børnepenge med en købekraftværdi til mere end 8 gange i opholdslandet i forhold til forholdene i det medlemsland, der afholder udgiften.

Forslaget indeholder en positiv præcisering af ydelser til EU-borgere, der ikke er erhvervsaktive. Her kan Danmark selv beslutte ikke at tilkende disse sociale ydelser. Forslaget bygger dog på EU-Domstolens praksis, og giver derfor ikke nye muligheder for medlemsstaterne.

LO/FTF finder opsummerende, at Kommissionens udspil er skuffende for LO og FTF og vi frygter et øges pres på de danske velfærdsydelser og især dagpengesystemet. LO og FTF opfordrer derfor den danske regering til at arbejde for indeksering af velfærdsydelser/børnepenge og imod forslaget om at forlænge perioden, hvor man kan medtage danske dagpenge til et andet EU-land

DA:

Det overordnede formål med Europa-Kommissionens forslag er at lette arbejdskraftens fri bevægelighed, beskytte vandrende arbejdstageres rettigheder og give nationale myndigheder redskaber til at bekæmpe misbrug eller svig. Sidstnævnte handler i høj grad om at øge befolkningens accept af arbejdskraftens fri bevægelighed.

Arbejdskraftens fri bevægelighed er en integreret del af det indre marked, som der efter DA's opfattelse skal værnes om, og som skal understøttes mest muligt.

Vandrende arbejdstagere skal ikke miste de rettigheder, der bidrager til at fremme arbejdskraftens fri bevægelighed.

Samtidig er det afgørende, at befolkningerne i EU oplever, at tildelingen af velfærdsydelser på tværs af grænser er fair og rimelig. I befolkningerne er der en oplevelse af, at der er en øget tilstrømning af udenlandsk arbejdskraft og som en følge heraf en bekymring over, at folk udefra tager jobs og trækker for meget på velfærdsydelser. Denne bekymring er med til at udfordre befolkningens accept af arbejdskraftens fri bevægelighed.

For at imødekomme bekymringen mener DA, at der er behov for mere synlig kontrol, styrket myndighedssamarbejde og et nationalt råderum til at fastsætte regler, der kan sikre imod uhensigtsmæssig brug.

DA mener, at Europa-Kommissionen bevæger sig i den rigtige retning med sit forslag. Det er bl.a. positivt, at Europa-Kommissionen blåstempler det danske op-

tjeningsprincip for arbejdsløshedsdagpenge (296-timersreglen), og endda udvider det til resten af EU.

DA havde imidlertid gerne set, at Europa-Kommissionen havde været endnu mere ambitiøs, f.eks. ved at foreslå en indeksering af ydelser, herunder i forhold til børnecheck, arbejdsløshedsdagpenge og førtidspension. En sådan indeksering vil skulle afspejle omkostningsniveauet i det land, hvortil ydelsen eksporteres, men omvendt må ydelsen ikke overstige niveauet i det land, som udbetaler ydelsen.

Endelig finder DA, at det er uhensigtsmæssigt, at det foreslås, at perioden, hvor en EU-borger kan tage dagpenge med til et andet EU-land, bliver forlænget fra tre til seks måneder.

Givet materialets omfang og uklarheder omkring rækkevidden af dele af forslaget, forbeholder DA sig retten til at vende tilbage med supplerende bemærkninger.

Europa-Kommissionen foreslår at ændre ligebehandlingsprincippet i artikel 4 i forordning 883/2004 således, at EU-Domstolens afgørelser om, at økonomisk inaktive EU-borgere ikke automatisk har adgang til sociale ydelser, bliver indarbejdet i forordningen. Forslaget søger at skabe klarhed i forhold til opholdsdirektivets regler.

Den retning, som Europa-Kommissionen bevæger sig med forslaget, er den rette. Det er dog efter DA's opfattelse uklart, hvorvidt forslaget alene forholder sig til rækkevidden af ligebehandlingsprincippet for økonomisk inaktive. I hvilket omfang Europa-Kommissionen med forslaget også søger at tage højde for, hvad der gælder for arbejdssøgende, der efter opholdsdirektivet mister deres arbejdstagerstatus, vil efter DA's opfattelse skulle afklares nærmere.

DA forstår umiddelbart forslaget sådan, at alle sociale sikringsydelser kan undtages fra ligebehandlingsprincippet, uanset om der er tale om sociale sikringsydelser, der betegnes som grundsikringsydelser (ikke bidragspligtige sociale sikringsydelser) eller ydelser, der skal lette overgangen til anden beskæftigelse. Der er efter DA's opfattelse behov for at sikre, at alle sociale ydelser kan undtages.

DA finder, at forslaget, ud over at tage højde for afgørelserne i henholdsvis Brey (C-140/12) og Dano (C-333/13) sagerne, bør udmønte EU-Domstolens afgørelse i Alimanovic-sagen (C-67/14).

Denne sag fastslår, at en arbejdstager, der mister sin arbejdstagerstatus efter at have været i beskæftigelse, ikke har ret til ligebehandling mht. ikke bidragspligtige sociale sikringsydelser i henhold til opholdsdirektivets regler.

Forslaget bør således også præcisere, at medlemsstaterne kan undlade at tildele jobsøgende EU-borgere, der er omfattet af artikel 14, stk. 4 i opholdsdirektivet, sociale ydelser, og at undtagelsen fra forordningens ligebehandlingsprincip derfor bør gælde både for økonomisk inaktive og for de arbejdssøgende, der mister deres arbejdstagerstatus.

DA bemærker i øvrigt, at konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde den 18.-19. februar 2016 om en ny aftale for Storbritannien med EU tog højde herfor. Man erkendte således på EU-niveau på daværende tidspunkt, at der er tale om en relevant problemstilling i forhold til vandrende arbejdstagere og deres adgang til sociale ydelser.

Endelig finder DA, at der er behov for grundlæggende at analysere navnlig spillet med opholdsdirektivet til bunds, idet der er tale om parallelle regelsæt, der allerede har givet anledning til fortolkning i rækken af afgørelser fra EU-Domstolen, og som ikke afklares af Europa-Kommissionens forslag.

Udspillet fra Europa-Kommissionen indeholder en koordinering og præcisering af, hvilke ydelser der er tilgængelige ved plejebenhov af ubegrænset varighed, og hvor mobile borgere kan gøre krav på disse ydelser. Europa-Kommissionen mener, at forslaget vil skabe større retssikkerhed til den voksende gruppe af borgere, der er afhængige af langtidspleje.

Det lader til, at Europa-Kommissionen lægger op til en udvidelse af forordningens dækningsområde. DA finder derfor, at der er behov for en nærmere afklaring af forslagets rækkevidde, herunder hvilke ydelser det konkret drejer sig om i en dansk kontekst.

Europa-Kommissionens forslag åbner op for, at jobsøgende kan eksportere arbejdsløshedsydelse i mindst seks måneder i modsætning til den nuværende minimumsperiode på tre måneder. Europa-Kommissionen mener, at dette vil give bedre mulighed for at finde arbejde for vandrende arbejdstagere fra især Sydeuropa, hvor arbejdsløsheden er høj.

DA er ikke enig i, at dette forslag er en god idé. Perioden på seks måneder, hvor man kan tage sine dagpenge med til et andet EU-land for at søge job, er for lang, idet det er vanskeligt for den betalende medlemsstat at sikre, at den vandrende arbejdstager reelt står til rådighed for arbejdsmarkedet.

Som noget nyt foreslår Europa-Kommissionen dog, at værtslandet skal sende en månedlig afrapportering til hjemlandet om den vandrende arbejdstagers bestræbelser for at få et job. DA mener, at der her er tale om en forbedring i forhold til de nuværende regler, hvor hjemlandets jobcentre kan efterspørge en rapport om den vandrende arbejdstagers aktiviteter i forhold til at opnå beskæftigelse.

Derudover foreslås det, at medlemslande kan kræve, at en person skal arbejde i mindst tre måneder i medlemslandet, før det er muligt at kræve arbejdsløshedsydelse i medlemslandet. Det vil betyde, at Danmark uden problemer kan beholde den omdiskuterede 296-timersregel, som dermed ikke er i strid med EU-retten og således bliver blåstemplet.

Europa-Kommissionen foreslår også, at grænsearbejdere, det vil sige arbejdstagere, der bor i et land og arbejder i et andet, skal have arbejdsløshedsydelse i det land, hvor personen har arbejdet de seneste 12 måneder. Hvis seneste ansættelse varer

under 12 måneder, vil det være bopælslandet, der skal udbetale arbejdsløshedsydelse.

I forhold til arbejdsløshedsydelse til grænsearbejdere bør det afklares, hvordan artikel 65, stk. 4 skal fortolkes. Det fremstår som om, man kan vælge, hvor man vil stå til rådighed, uanset hvorfra man modtager ydelserne.

Det er væsentligt, at modtagerne af arbejdsløshedsdagpenge står til rådighed for det land, som betaler ydelsen. Samtidig skal pligten til at stå til rådighed være reel. Det er således en forudsætning for at kunne stå til rådighed for det danske arbejdsmarked, at ledige kan overtage arbejde med dags varsel, selv er aktivt arbejdssøgende i Danmark m.m.

Europa-Kommissionen foreslår at ændre reglerne om forældreorlovsydelse, der ydes til en forælder som kompensation for tabt indtægt og løn i forbindelse med udnyttelse af forældreorlovsret i den kompetente medlemsstat.

Med forslaget til ny artikel 68 b, stk. 1 præciseres det, at forældreorlovsydelsen alene vil skulle tildeles den enkelte forælder, som er omfattet af den kompetente medlemsstats lovgivning om forældreorlov.

Der er således ikke tale om, at andre familiemedlemmer kan aflede en ret til forældreorlovsydelse. Dermed indebærer forslaget en klar undtagelse fra reglen om, at der kan ske udbetaling af en ydelse til en forælder, som faktisk forsørger barnet, og som er bosat i en anden medlemsstat efter reglen i artikel 68 a.

DA kan støtte forslaget til præcisering af reglerne, herunder også at det i forhold til nationale myndigheders sagsbehandling efter gennemførelsesforordningen bliver fastslået, at der ikke er pligt til at tage en ansøgning om forældreorlovsydelse fra den anden forælder i betragtning.

DA har ingen bemærkninger til forslaget til artikel 68 b, stk. 2, om muligheden for at tildele en forældreorlovsydelse i fuldt omfang til en berettiget i tilfælde af overlappende regler og konfliktende lovgivninger mellem medlemsstater.

Europa-Kommissionen har valgt ikke at foreslå en ændring af reglerne for eksport af børnetilskud, og foreslår derfor ikke en indeksering. Indeksering af børnetilskuddet har ellers været et dansk ønske. Europa-Kommissionen forklarer, at en sådan ændring vil være for bureaukratisk og kompliceret i forhold til det begrænsede omfang af eksport af børnetilskud.

I aftalen mellem Storbritannien og EU indgik en indeksering af børnetilskuddet. Set i lyset af denne aftale og den politiske debat i øvrigt er det en forkert prioritering af Europa-Kommissionen ikke at arbejde videre med indekseringen, idet det er væsentligt, at EU-borgerne oplever reglerne som fair og rimelige.

Europa-Kommissionen foreslår at ændre artikel 12 i forordningen, som vedrører spørgsmålet om, hvor udsendte eller udstationerede medarbejdere er social sikrede,

således at definitionen af udstationeringsbegrebet i forordningen også kobles op på udstationeringsdirektivets definition af udstationering.

DA finder som udgangspunkt, at det er positivt, at det forsøges at skabe sammenhæng mellem socialsikringsreglerne og udstationeringsreglerne.

Europa-Kommissionens foreslår også, at bestemmelsen justeres i forhold til, hvornår der er tale om udskiftning af medarbejdere med den konsekvens, at social sikring i hjemlandet ikke kan opretholdes. Dette vil også gælde i relation til selvstændige.

DA finder, at der er behov for klarhed i forhold til, hvornår der er tale om afløsning af medarbejdere, i særdeleshed fordi afløsningsreglen foreslås udvidet til at omfatte selvstændige. DA bekendt er der allerede i dag sager om forståelsen af den nuværende afløsningsregel.

DA er endvidere ikke enig i, at afløsningsreglen udvides til at omfatte selvstændige, idet der efter DA's opfattelse vil kunne opstå juridisk uklarhed i forhold til fortolkningen af, hvornår der er tale om afløsning. Hertil kommer spørgsmålet om, hvorledes myndighederne skal kontrollere, om der er tale om afløsning i særdeleshed, når der er tale om selvstændige.

DA henviser i den forbindelse til, at udstationeringsbegrebet i udstationeringsdirektivet og spørgsmålet om, hvorvidt en person er omfattet af dette udstationeringsbegreb, kan underkastes en vurdering efter håndhævelsesdirektivets artikel 4 (direktiv 2014/67/EU).

Sammenhængen mellem forslaget om ændring af artikel 12 og de muligheder, der følger af håndhævelsesdirektivet, herunder navnlig spørgsmålet om, hvilken myndighed, der skal stå for kontrollen af dette, er meget uklar.

For at give nationale myndigheder de rette redskaber til at kontrollere arbejdstageres sociale sikring foreslås en styrkelse af en række administrative regler. Derudover fastlægges klarere procedurer for samarbejdet mellem nationale myndigheder omkring udstationering for bedre at håndtere potentiel urimelig praksis eller misbrug.

DA finder, at forslaget til ændring af artikel 5, stk. 1 og 2, i gennemførselsforordning 987/2009 vedrørende myndighedernes administrative samarbejde på den ene side kan sikre en hurtigere sagsbehandling i de situationer, hvor der er tvivl om validiteten af en A1-blanket.

DA finder, at en arbejdsgiver bør kunne søge at få dækket merudgifter hos myndighederne, hvis der er sket fejl fra hjemlandets kompetente myndigheds side i forbindelse med sagsbehandlingen og udstedelse af en A1, og hvor konsekvensen af myndighedens fejl er, at A1-blanketten trækkes tilbage.

KL:

KL har ingen bemærkninger til EU-Kommissionens overordnede formål med revisionen af forordningen, som er at styrke vandrende arbejdstagers ret til fri bevægelighed, samt sikre større retssikkerhed og en lige og retfærdig fordeling af finansielle byrder mellem medlemslandene.

KL ønsker dog at komme med nogle generelle bemærkninger i forhold til nogle af de foreslåede ændringer.

Det fremgår af revisionen, at der er to større ændringer vedrørende udbetaling af arbejdsløshedsydelse:

- 1) at en jobsøgende kan eksportere sin arbejdsløshedsydelse i mindst seks måneder,
- 2) at en grænsearbejder skal have arbejdsløshedsydelse i det land, hvor personen har arbejdet de seneste 12 måneder. Hvis seneste ansættelse varer under 12 måneder, vil det være bopælslandet, der skal udbetale arbejdsløshedsydelse.

I den anledning er der bl.a. i de nye art. 55 stk. 4, art. 55.A, art. 64A og art. 65 kommet en del nye forpligtigelser for arbejdsformidlinger – i Danmark jobcentre.

KL tager forbehold for de eventuelle økonomiske konsekvenser, som revision af forordning 883/2004 vil medføre for kommunerne, herunder til medfinansiering af arbejdsløshedsdagpenge og som følge af den øgede administrative belastning for jobcentre.

EU-Kommissionen foreslår ændring af artikel 12, således at definitionen af udstationeringsbegrebet i forordningen kobles op på udstationeringsdirektivets definition af udstationering.

KL bemærker i den forbindelse, at 24 måneders reglen i både denne forordning og i revision af direktivet om udstationerede arbejdstagere er problematisk. Det vil lægge en hindring for arbejdsgiverens mulighed for arbejdstilrettelæggelse, samt at bruge udstationering som et personalepolitiske redskab. Herudover finder KL, at en sådan ordning vil være administrativ tung at håndhæve.

KL gør opmærksom på, at det er vigtigt, at standardprocedurer for format og indhold af dokumenter, der skal bruges til koordinering mellem de nationale myndigheder, er af et sådan format, at de kan indgå i de eksisterende systemer der bruges til dokumenthåndtering.

AC:

AC støtter op om Kommissionens forslag om at forlænge minimumsperioden af eksport af arbejdsløshedsydelse fra tre til seks måneder med mulighed for forlængelse til hele det tidsrum, hvor den arbejdsløse har ret til ydelse. Det skal dog være op til den kompetente nationale institution at tage stilling til en evt. forlængelse af søgeperioden.

Eksport af arbejdsløshedsydelse i seks måneder med mulighed for forlængelse af perioden vil give den jobsøgende en realistisk mulighed for at finde et arbejde og få fodfæste på arbejdsmarkedet. Desuden vil det øge sandsynligheden for at skabe et

bedre match mellem den udbudte og efterspurgte arbejdskraft i EU på tværs af landegrænser.

Kommissionen præciserer i ændring til forordning, at den nuværende refusionsprocedure afskaffes og erstattes med en enklere ordning, hvor den medlemsstat, hvor den seneste beskæftigelse har fundet sted, er ansvarlig for udbetalingen af arbejdsløshedsydelsen under forudsætning af, at den ledige har haft arbejde i minimum 12 måneder i denne medlemsstat. AC støtter dette forenklingsforslag.

Endelig foreslår Kommissionen i tværnationale sager en sammenlægning af tidligere forsikringsperioder, beskæftigelsesperioder og perioder med selvstændig virksomhed på min. tre måneder i den medlemsstat, hvor den seneste beskæftigelse fandt sted som forudsætning for at opnå eller bevare ret til arbejdsløshedsydelse. AC bakker op forslag om sammenlægning af forsikringsperioder.

FA:

FA er enig i, at det er vigtigt, at reglerne om koordination af social sikring er tidsvarende, så reglerne er i bedre tråd med den sociale og økonomiske virkelighed i EØS-landene.

På den baggrund bekymrer det FA, at EU-Kommissionen i vid udstrækning gennemsætter forslag, der ikke tidligere har været tilstrækkelig tilslutning til i Rådet. Desuden synes forslaget ikke at tage højde for den teknologiske udvikling, der er sket siden sidste revision af forordningen.

Særligt i forhold til arbejdsløshedsydelser skal det bemærkes, at EU-Kommissionen i forslaget ikke har belyst, hvorfor en udvidelse af jobsøgningsperioden fra tre til seks måneder er nødvendig.

En dansk undersøgelse foretaget forud for sidste revision af forordningen viste, at de danske jobsøgende, der fandt arbejde i et andet EU-land, i overvejende grad fandt det i løbet af den første måned. Undersøgelsen viste ligeledes, at jobsøgende kun i mindre grad fandt job i anden måned, og stort set ikke i den tredje måned.

FA finder på den baggrund ikke, at behovet for en udvidelse af jobsøgningsperioden er tilstrækkeligt belyst. Udvidelse af perioden ligger desuden heller ikke i tråd med anbefalingerne fra Dagpengekommissionen.

Retten til arbejdsløshedsydelser og pligten til at stå til rådighed for arbejde hænger tæt sammen, hvilket også må gælde ledige der som grænsearbejdere har optjent deres ret til ydelser i et andet land, end hvor de rejser krav om ydelserne.

FA finder, at det er uklart om EU-Kommissionens forslag i tilstrækkelig grad sikrer dette, eller om forslaget giver mulighed for omgåelse af den udbetalende stats rådighedsregler. FA ser derfor gerne dette præciseret af EU-kommissionen.

EU-Kommissionens forslag om at indføre adgang til i højere grad at kunne udstede delegerede retsakter er særligt bekymrende. I de nuværende regler om koordination

af sociale sikringsordninger tages der hensyn til nationale særordninger, hvor vi for eksempel i Danmark har frivillig arbejdsløshedsforsikring og en efterlønsordning.

Får EU-Kommissionen bedre muligheder for at udstede delegerede retsakter, vil der være en risiko for, at Danmark i højere grad bliver forpligtet til koordinationsregler, der ikke tilgodeser de særlige danske ordninger. Det er særligt problematisk, fordi disse retsakter ikke har været forhandlet i Rådet, og umiddelbart finder anvendelse uden mulighed for dansk særimplementering.

Det skal yderligere bemærkes, at forslaget lovalgsbestemmelse synes at indføre en retstilstand, der allerede er lagt til grund i EU-Kommissionens argumentation for at begrænse udstationeringsperioder i forslaget til udstationeringsdirektivet fremsat den 8. marts 2016.

FA har ikke bemærkninger til de øvrige ydelsesområder.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

En større gruppe medlemslande forventes generelt at være afvisende over for de ændringer af EU-reglerne, som de anser som indskrænkning af rettigheder, fx forslaget om arbejde i 3 måneder, før der kan åbnes ret til arbejdsløshedsdagpenge, ligesom disse lande forventes at ville gå imod forslag om indeksering af børnepenge, mens de omvendt forventes at ville støtte de forslag, der ses som udvidelse af rettigheder, særligt forlængelse af eksportperiode for arbejdsløshedsdagpenge. Samtidig forventes det, at en række medlemslande, på linje med Danmark, vil indtage de modsatte synspunkter på ovennævnte punkter.

Det blev på EPSCO-rådsmødet den 15. juni 2017 bekræftet, at der er en principiel uenighed mellem medlemslandene, hvad angår spørgsmålet om indeksering af børne- og ungedyden. Danmark udtrykte sammen med Irland, Østrig og Tyskland opbakning til indeksering, mens en række lande, herunder Polen, Ungarn og Rumænien, udtalte sig imod.

Under det estiske EU-formandskab er bestemmelserne om ikke-erhvervsaktive EU-borgers ret til sociale sikringsydelse, bestemmelserne om, hvor en person er socialt sikret (lovvalg), samt diverse tekniske ændringer drøftet videre. Parallelt hermed er bestemmelserne om familiedydelser, som er et af regeringens prioriterede områder, samt ydelser ved langtidspleje påbegyndt drøftet på arbejdsgruppeniveau.

Arbejdsløshedsydelse ventes først drøftet i 2018.

10. Regeringens generelle holdning

Som det fremgår af regeringsgrundlaget, er regeringens holdning i spørgsmålet om velfærdsydelse i Europa meget klar.

EU skal ikke udvikle sig i retning af en social union.

Reglerne skal være baseret på sund fornuft og rimelighed.

Regeringen ønsker et EU, hvor folk kan søge derhen, hvor der er ledige job og ikke, hvor der er sociale ydelser at få.

Velfærdsydelser skal så vidt muligt forblive i Danmark og gå til dem, som arbejder, bor og bidrager til Danmark i en længere periode.

Regeringen er i forvejen kritisk over for flere af de eksisterende bestemmelser i den gældende forordning.

Forordningen må tilpasses et EU med større forskelle mellem arbejdsmarkedene. Derfor er regeringen også stærkt utilfreds med forslagene om at forlænge eksportperioden for arbejdsløshedsdagpenge og om at gøre seneste arbejdsland ansvarlig for at udbetale arbejdsløshedsdagpenge til grænsegængere, og regeringen er imod disse forslag.

Regeringen noterer til gengæld med tilfredshed, at vigtige danske ønsker om fx en karenperiode på tre måneder for ret til arbejdsløshedsydelser er imødekommet, og at der ikke længere gives mulighed for afledt ret til familieydelser, der skal erstatte indtægt i en børnepasningsperiode.

Det er derimod skuffende, at EU-Kommissionen med sit forslag ikke retter op på skævheder i det eksisterende regelsæt som fx at give medlemsstaterne mulighed for at indeksere børnepenge ved eksport.

Som bekendt var indeksering, bl.a. efter dansk indsats, en del af afgørelse truffet af Det Europæiske Råd den 19. februar 2016 om en ny ordning for Det Forenede Kongerige (Storbritannien) i Den Europæiske Union, men EU-Kommissionen har med det britiske nej desværre ikke fastholdt forslaget om at indeksere. Den danske regering finder det særdeles ærgerligt, at indekseringsforslaget ikke indgår.

Regeringen går ind for den frie bevægelighed for arbejdskraft i EU, der både er en vigtig individuel ret og en fordel for arbejdsmarkedene og økonomien. Det er imidlertid afgørende, at reglerne forebygger uhensigtsmæssig brug, så der ikke opstår ubalance mellem medlemslandene og unødigt pres på den sociale sikring i nogle medlemslande

Det er en forudsætning for fortsat folkelig opbakning til den fri bevægelighed og det indre marked, at reglerne opleves som rimelige og fair.

Principper om fri bevægelighed og ligebehandling bør ikke lægge unødige hindringer i vejen for national beskæftigelsespolitik og prioriteter.

Regeringen finder, at reglerne i højere grad burde tage højde for de forandringer, der er sket i Europa. Den Europæiske Union er blevet større og har i dag større forskelle mellem velfærdsniveauer og -modeller end tidligere, ligesom arbejdskraftens mobilitet i dag er væsentligt anderledes, end da den oprindelige forordning blev vedtaget.

Derfor har regeringen arbejdet for, at der skulle ske en revision og modernisering af reglerne, så de bedre flugter med regeringens ønsker.

Udover de principielle elementer nævnt ovenfor er der, som også påpeget i høringssvarene, en række elementer i forslaget, der skal skabes mere klarhed over.

Dette vil regeringen arbejde for i de videre forhandlinger, og først når der er mere klarhed, kan regeringen tage stilling til disse elementer og fastlægge en endelig samlet holdning.

Samlet set er regeringens foreløbige holdning til forslaget følgende:

- Regeringen støtter, at forslaget indfører en karenperiode på tre måneder for ret til arbejdsløshedsydelse.
- Regeringen støtter, at forslaget ikke giver mulighed for afledt ret til familieydelse, der skal erstatte indtægt i en børnepasningsperiode.
- Regeringen er stærkt utilfreds med, at forslaget ikke indeholder mulighed for indeksering, og regeringen vil arbejde målrettet for, at det bliver muligt at indekser familieydelse, så de tilpasses leveomkostningerne i det medlemsland, hvor barnet har bopæl.
- Regeringen er imod og støtter ikke, at minimumsgrænsen for eksport af dagpenge øges fra tre til seks måneder. Brug af så lang en periode kan gøre det svært for hjemlandet at sikre, at den vandrede arbejdstager reelt står til rådighed for arbejdsmarkedet.
- Regeringen er stærkt utilfreds med og imod forslaget til nye regler for koordinering af arbejdsløshedsydelse for grænsegængere, som indebærer, at arbejdsløshedsydelse skal udbetales af beskæftigelseslandet, hvis beskæftigelsen har varet over 12 måneder.
- Derudover er der en række aspekter i forslaget, som skal afklares yderligere forud for endelig stillingtagen. Det vedrører blandt andet konsekvenserne af de nye ændringer for ydelse ved ubegrænset plejebæhov, relationen til udstationseringsdirektivets definitioner, samt en række administrative bestemmelser i gennemførelsesforordningen.

Den danske regering vil under forhandlingerne arbejde hårdt for, at EU-Kommissionens forslag i endnu højere grad kommer til at flugte med den danske regerings holdning ovenfor.

Forhandlingsresultatet vil også bero på, hvordan andre medlemsstater og Europa-Parlamentet stiller sig ift. de enkelte dele af forslaget. Regeringen er allerede i fuld gang med at danne alliancer med andre lande.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering den 24. februar 2017 forud for EPSCO-rådsmødet den 3. marts 2017, og den 9. juni forud for rådsmødet den 15. juni 2017.

Der blev oversendt grund- og nærhedsnotat til Folketingets Europaudvalg den 1. februar 2017.